

TUUSULAN KUNNANHALLITUS

KOKOUPÖYTÄKIRJA Nro 5/2016

Kokousaika 15.2.2016 klo 17.00–19.10

Kokouspaikka Tuusulan kunnantalo

Käsiteltävät asiat

45 §	KOKOUKSEN SISÄISET ASIAT	147
46 §	UUDENMAAN 4. VAIHEMAAKUNTAKAAVAN EHDOTUS, LAUSUNTO	148
47 §	VALTUUSTOALOITTEET, 31.12.2015 KESKEN OLLEET	192
48 §	YMPÄRISTÖTAIDETEOS JOKELAN MELUAITAAN, ALOITE.....	193
49 §	VIRANHALTIJAPÄÄTÖKSET	196
50 §	TOIMIELINTEN PÖYTÄKIRJOJA	197
51 §	ILMOITUSASIAT	198
52 §	KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN	200
	KESKUSTELUASIAT.....	201

Kokousaika 15.2.2016 klo 17.00–19.10
Kokouspaikka Tuusulan kunnantalo

Saapuvilla olleet jäsenet Kervinen Sanna puheenjohtaja
Kuusisto Päivö
Friman Kari
Heinänen Salla
Heiskanen Sari
Koivunen Aila
Nyman Ari
Seppälä Ilkka
Sjöblom Ilmari
Sorri Liisa
Nieminen Eeva-Liisa

Poissa olleet Reinikainen Tuija
Huuhtanen Pasi

Muut saapuvillaolleet Lindberg Arto valtuuston puheenjohtaja
Untamo Lauri valtuuston I varapuheenjohtaja, saapui klo 17.08
Seuna Veikko valtuuston II varapuheenjohtaja

Esittelijät Joensivu Hannu kunnanjohtaja
Haukkasalo Hannu kuntakehitysjohtaja

Pöytäkirjanpitäjä Hyttinen Tuula kunnansihteeri
Asiantuntijat Uusikulku Riikka viestintäpäällikkö
Anttila Jarmo klo 17–18.30, Apotti-hanke
Klami Päivi klo 17–18.05, Apotti-hanke
Vehmas Markku klo 17–18.05, Apotti-hanke
Lindström Henna klo 17–18.55 § 46

Laillisuus ja päätösvaltaisuus Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Asiat §:t 45–52

Pöytäkirjan tarkastustapa Valittiin pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Ilmari Sjöblom ja Salla Heinänen

Pöytäkirjan allekirjoitus ja varmennus Sanna Kervinen puheenjohtaja
Tuula Hyttinen pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.

Tuusulassa 22.2.2016

Ilmari Sjöblom

Salla Heinänen

Pöytäkirja ollut nähtävänä Tuusulassa 23.2.2016

Aila Toivonen
hallintopalvelusihteeri

45 § KOKOUKSEN SISÄISET ASIAT

KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Todetaan läsnäolijat.

Ehdotus

Kj Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

KAHDEN PÖYTÄKIRJANTARKASTAJAN VALITSEMINEN

Ehdotus

Kj Valitaan tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet

Sjöblom Ilmari

Heinänen Salla.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kokous keskeytettiin tauon ajaksi klo 18.30–18.35.

Dno KESH:101 /2015

46 § UUDENMAAN 4. VAIHEMAAKUNTAKAAVAN EHDOTUS, LAUSUNTO

Kuntakehityslautakunta	§ 17	11.2.2015
Kuntakehityslautakunta	§ 25	18.2.2015
Kunnanhallitus	§ 107	02.03.2015
Valtuusto	§ 35	16.3.2015

Kkl § 17/11.2.2015 Lausuntopyyntö ja aikataulu

Uudenmaan liitossa on käynnissä 4. vaihemaakuntakaavan valmistelu. Kaava on luonnosvaiheessa ja Uudenmaan liitto pyytää Tuusulan kunnan lausuntoa 20.3.2015 mennessä. Lausunnon antaa Tuusulan kunnanvaltuusto.

Vaihemaakuntakaavan aikatahtain on vuodessa 2040 ja käsiteltäviä aihealueita ovat:

- elinkeinot ja innovaatiotoiminta
- logistiikka
- tuulivoima
- viherrakenne
- kulttuuriympäristöt

Lisäksi maakuntahallitus päätti, että vaihekaavassa käsitellään uudet asemanseudut Ristikytö ja Palopuro sekä Malmin lentokenttäalueen maankäyttö.

Vaihemaakuntakaava on tarkoitus saattaa loppuun saman valtuustokauden aikana eli vuoden 2016 loppuun mennessä. Valmistelu on käynnistynyt vuonna 2013 osallistumis- ja arviointisuunnitelman laadinnalla. Vuoden 2014 aikana vaihemaakuntakaavan teemoista laadittiin kehityskuvat ja käytiin laajaa vuorovaikutusta tavoitteista ja lähtökohdista. Kaavaehdotus on tarkoitus olla nähtävillä alkuvuonna 2016, jonka jälkeen kaava hyväksytään maakuntahallituksessa ja -valtuustossa, ja saatetaan lopulta ympäristöministeriöön vahvistettavaksi.

Lähtökohdat

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan suunnittelualueena on koko Uudenmaan maakunnan 26 kuntaa, lukuun ottamatta Östersundomin aluetta, jota käsitellään omassa kaavaprosessissaan osana 2. vaihemaakuntakaavan loppuunsaattamista.

Vahvistuessaan 4. vaihemaakuntakaava osin täydentää ja osin korvaa nyt voimassa olevia Uudenmaan ja entisen Itä-Uudenmaan alueen kokonais- ja vaihemaakuntakaavoja. Samalla jatketaan Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan maakuntakaavojen kaavamerkintöjen kehittämistä ja yhdenmukaistamista

sekä selkiytetään kaavamääräysten tulkintaa kaavassa käsiteltävien asioiden osalta. Otteeltaan vaihemaakuntakaava pyrkii olemaan entistä strategisempi.

Maakuntakaava ohjaa kuntien kaavoitusta sekä viranomaisten muuta alueiden käyttöön liittyvää suunnittelua ja toimintaa. Maakuntakaavan ylikunnalliset linjaukset tarkentuvat kuntien laatimien yleis- ja asemakaavojen kautta. Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa tai muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueidenkäytön järjestämiseksi. Maakuntakaava ei ole voimassa oikeusvaikutteisen yleiskaavan eikä asemakaavan alueella. Maakuntakaavan oikeusvaikutukset tulee ottaa huomioon viranomaisten toiminnassa suunniteltaessa alueidenkäyttöä koskevia toimenpiteitä ja päätettäessä niiden toteuttamisesta.

Maakuntakaava koostuu vahvistettavista kaavakartasta sekä kaavamerkinnoistä ja -määräyksistä. Lisäksi virallisiin asiakirjoihin kuuluu kaavaselostus liitteineen, jota ei vahvisteta. Maakuntakaavakokonaisuuteen kuuluu myös kartta kumottavista merkinnöistä, jonka ympäristöministeriö vahvistaa. Asiakirjoissa on lisäksi epävirallinen maakuntakaavayhdistelmä, jossa näkyvät kaikki voimaan jäävät merkinnät.

Samanaikaisesti Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan kanssa Uudellemaalle on valmisteilla myös metropolihallintoon ja metropolikaavan laadintaan liittyviä järjestelyjä sekä kuntajakoselvityksiä. Vaihemaakuntakaavassa tehtävää työtä voidaan hyödyntää tarpeen vaatiessa myös kaavan rinnalla etenevissä muissa seudullisissa prosesseissa ja uusissa hallinnon rakenteissa.

Kaavan keskeinen sisältö

Elinkeinojen ja innovaatiotoimintojen osalta on kaavaluonnoksen pohjaksi kartoitettu elinkeinojen ja innovaatioiden kehitystarpeita ja toimintaedellytyksiä. Kaavaluonnoksen valmistelussa on todettu, että jo vahvistetut maakuntakaavat vastaavat hyvin kehityskuvien ja taustaselvitysten esiin nostamiin tarpeisiin ja uuteen tietoon. Selvitykset osoittavat, että nykyiset maakuntakaavat sisältävät tarpeellisessa määrin asunto- ja työpaikka-alueita ja tehdyt ratkaisut turvaavat elinkeinojen ja innovaatiotoiminnan kehittämisedellytykset. Kaavatyön aikana selvitettiin lisäksi muun muassa loma-, kakkosasumisen ja matkailun vaikutukset kaupan ja kotitalouksien palveluverkkoon. Kaupan ratkaisun avaamiseen mitoituksen osalta ei näiden uusimpien selvitysten mukaan nähty tarvetta. Lähtökohtana 4. vaihemaakuntakaavassa siis on, että vahvistetuissa maakuntakaavoissa ratkaistuja taajama- tai työpaikka-alueita, lukuun ottamatta logistiikka-alueita, uusia asemanseutuja ja Malmin entistä lentokenttää, ei ole tarkoituksenmukaista avata tarkastelemaan tällä kaavakierroksella.

Vahvistettu 2. vaihemaakuntakaava mahdollistaa **logistiikan** kannalta keskeisimmät ratkaisut. Neljännessä vaihemaakuntakaavassa ratkaisua täsmennetään osoittamalla tärkeimmät kolme laajaa logistiikka-aluetta pääkaupunkiseudun läheltä, jotka ovat Focus Tuusulassa, Bastukärr Sipoossa ja Kullo

Sipoossa ja Porvoossa. Näiden alueiden lisäksi logistiikkaa voi sijoittua voimassa olevien kaavojen taajama- ja työpaikka-alueille. Voimassa olevassa maakuntakaavassa osoitettu Helsinki-Vantaan lentoaseman liikennealue mahdollistaa sen kehittämisen. Vahvistettujen maakuntakaavojen liikenneyhteydet palvelevat jo osaltaan logistiikkaa. Näiden lisäksi kaavassa selvitetään uutta logistista poikittaisyhteyttä Keski-Uudellemaalle. Kaavaluonnoksessa on osoitettu viisi eri vaihtoehtoista yhteyttä alavaihtoehtoiseen valtateiden vt2 ja vt4 välille. Kaavassa määritellään myös maakunnallisesti merkittävät satamat ja niihin johtavat laivaväylät. Tallinnan tunneli osoitetaan ohjeellisen liikennetunnelin merkinnällä.

Tuulivoiman osalta on selvitetty potentiaalisia tuulivoima-alueita maa- ja merialueilta. Tuulivoimalle soveltuvien, maakunnallisen kokoluokan tuulivoima-alueiden kartoittamisessa otettiin huomioon maisema-, melu- ja luontoseikkojen lisäksi vaikutuksia alue- ja yhdyskuntarakenteeseen ja ihmisten elinympäristöön sekä vertailtiin teknistaloudellisia vaikutuksia. Uudelta maalta löydettiin viisi potentiaalista tuulivoima-alueita, jotka on mahdollista ottaa mukaan kaavaluonnokseen. Alueista kaksi sijaitsee merellä (Inkoo-Raaseporissa ja Porvoossa) ja kolme mantereella (Loviisan - Lapinjärven alueilla). Maakuntakaavassa määritellään vain suuret, maakunnallisesti merkittävät tuulivoima-alueet. Näillä tarkoitetaan kymmenen tai useamman tuulivoimalan kokonaisuuksia. Pienempien tuulivoima-alueiden paikat suunnitellaan kuntien kaavoituksessa.

Viherrakennetta tarkastellaan 4. vaihemaakuntakaavassa kokonaisuutena ja määritellään sen sisältö ja laajuus maakuntatasolla. Viherrakenteen kaavaratkaisu muodostuu luonnonsuojelualueista ja muista luontoarvoista, laajoista yhtenäisistä metsäalueista ja viheryhteystarpeista sekä virkistysalueista ja reiteistä. Lisäksi viherrakenteen yhteydessä on käsitelty myös saaristovyöhykkeisiin liittyvää kaavaratkaisua. Kaavan suunnitteluperiaatteiden mukaan virkistysalueita osoitetaan pääsääntöisesti kunnan tai valtion omistamille maa-alueille tai Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen omistamille alueille.

Neljänteen vaihemaakuntakaavaan on osoitettu uudella merkinnällä luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet (luo). Luo-alue -merkinnällä on osoitettu selvitysten perusteella alueita, joilla on tunnistettu maakunnallisia luontoarvoja. Nämä alueet eivät ole suojelualueita, mutta niiden käytössä ja suunnittelussa maakunnalliset luontoarvot tulee ottaa huomioon. Lisäksi luontoarvojen turvaamiseen käytetään muiden maankäyttömuotojen suunnittelumääräyksiä.

Virkistysalueiden suunnittelussa lähtökohtana on voimassa olevien maakuntakaavojen virkistysalueverkosto, jota on päivitetty uusimman tiedon pohjalta yhteistyössä kuntien kanssa. Virkistysalueiden lisäksi kaavassa osoitetaan ohjeelliset ulkoilureitit.

Pohjavesialueiden voimassa olevat merkinnät kumotaan ja kaavaluonnoksessa esitetään uudet rajaukset. Näin pohjavesialueet osoitetaan koko kaava-

alueelle yhtenäisellä ja ajantasaisella merkintätavalla. Arvokkaihin harjualueisiin tai muihin geologisiin muodostumiin on tehty tarkennuksia ennen kaikkea tuuli- ja rantakerrostumien osalta.

Kulttuuriympäristöillä tarkoitetaan rakennusperintöä ja maisema-alueita sekä muinaisjäänöksiä. Neljännessä vaihemaakuntakaavassa osoitetaan valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ja rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY) sekä maakunnallisesti merkittävät maisema-alueet ja rakennetun kulttuuriympäristön alueet. Kaikki keskeiset kulttuuriympäristöjä koskevat merkinnät ja määräykset kumotaan aikaisemmista maakuntakaavoista ja tuodaan joko uudestaan sellaisenaan, muokattuina tai kokonaan uusina merkintöinä 4. vaihemaakuntakaavaan.

Kaavaluonnoksessa käsitellään lisäksi **Malmin** lentokentän muuttamista taajamatoimintojen alueeksi sekä pääradan uusia asemanseutuja, **Tuusulan Ristikytöä** ja **Hyvinkään Palopuroa**, jotka osoitetaan tiivistyväksi taajamatoimintojen alueeksi. Muuten 4. vaihemaakuntakaava ei tuo muutoksia taajamatoimintojen alueisiin.

KUUMA-kuntien yhteinen lausunto

Käsittelyaikataulujen vuoksi KUUMA-kuntien antama yhteinen lausunto ei ehdi vaikuttaa Tuusulan kuntakehityslautakunnan eikä kunnanhallituksen käsittelemän lausuntoluonnoksen sisältöön ja se etenee tältä osin itsenäisenä, kuntien yhtenäisenä kannanottona.

Tuusulan kunnan lausunto

Logistiikka-alueet

Tuusulan Focus-alue on 4. vaihemaakuntakaavassa osoitettu yhdeksi kolmesta laajasta uudesta logistiikka-alueesta. Alue suunnitellaan logistiikkakeskuksille ja niitä tukeville toiminnoille. Alueelle voi sijoittua teollisuustoimintaa, joka hyötyy sijoittumisesta lähellä logistiikkakeskuksia. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa alueelle ei tule osoittaa asumista eikä muuta alueelle soveltumatonta toimintaa.

Maakuntakaavamääräyksen mukaan alueelle ei tule sijoittua yritystoimintaa, joka ei toiminnallisesti kytkeydy logistiikkakeskuksiin. Tällainen muotoilu, jossa kaikki yritystoiminta pyritään kytkemään suoraan alueelle sijoittuvaan logistiikkakeskukseen, on tulkinnaltaan ongelmallinen eikä sitä voi sellaisenaan hyväksyä. Alueelle tulee voida sijoittua myös muuta toimintaa, joka hyötyy alueen muita paremmasta logistisesta sijainnista.

Tuusulan kunnanvaltuuston 1.9.2014 hyväksymässä Focusen osayleiskaavassa alue on osoitettu T-2 merkinnällä teollisuus- ja varastoalueeksi, joka on tarkoitettu pääasiassa tuotanto- ja logistiikkatoiminnoille. Neljännen maakuntakaavaluonnoksen mukaan alueen käyttötarkoitus on logistiikka-

alue, jonne voidaan sijoittaa logistiikkaa tukevia toimintoja. Neljännen vaihemaakuntakaavaluonnoksen kaavamääräys on osittain ristiriitainen vasta kunnassa laaditun Focuksen osayleiskaavan kanssa. Alueen toteuttamisen on suunniteltu käynnistyvän Tuusulanväylän puoleiselta reunalta ja etenevän vaiheittain länteen päin. Alueen kehittämisen alkuvaiheessa, tulee alue todennäköisesti rakentumaan liikenneyhteyksiltään pelkästään katuverkon varaan, jolloin on ensiarvoisen tärkeää, että alueelle voidaan sijoittaa monipuolista yritystoimintaa.

Focuksen logistiikka-alueelle on merkitty jääväksi voimaan 2. vaihemaakuntakaavan mukainen viheryhteystarvemerkintä. Tämä merkintä tulisi siirtää kulkemaan logistiikka-alueen pohjoispuolella.

Vaihtoehtoinen logistiikan tieyhteys

Ominaisuusmerkinnällä osoitetaan Keski-Uudenmaan alueella sijaitsevat logistiikan kannalta vaihtoehtoiset poikittaiset tieyhteydet. Keski-Uudenmaan poikittaisyhteysselvitystä laaditaan yhteistyössä Uudenmaan ELY-keskuksen, Helsingin seudun liikenne kuntayhtymän (HSL) ja Uudenmaan liiton kanssa. Kaavaluonnoksessa on osoitettu viisi vaihtoehtoista tielinjausta alavaihtoehtoiseen. Selvitys valmistuu maakuntakaavaehdotukseen mennessä ja lopullisessa kaavassa tullaan esittämään useampi kuin yksi poikittainen yhteys. Samaan aikaan tämän työn kanssa Tuusulassa on käynnissä yleiskaavan 2040 liikenneverkkoselvitys. Tutkitut väylät ovat osittain samoja.

Tuusulan kunta pitää tärkeänä, että poikittaisten tieyhteyksien toteutusta varten laaditaan realistinen ja toteuttamiskelpoinen kehittämisspolku, jolla varmistetaan elinkeinoelämän kuljetusten toimivuus sekä helpotetaan raskaan liikenteen aiheuttamia sujuvuus- ja turvallisuusongelmia taajamissa (ennen kaikkea Hyrylässä ja Jokelassa) sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Ensisijaisesti on etsittävä helpoiten toteutettavissa olevia ja kustannustehokkaimpia hankkeita, joiden avulla nykytilanteen ja lähitulevaisuuden ongelmat pystytään ratkaisemaan.

Focuksen logistiikka-alueita ja poikittaisia logistisia yhteyksiä palvelevan Kehä IV:n toteuttaminen on erittäin tärkeä osa valtakunnallisestikin merkitävän lentokentän lähialueen kehittämistä ja toteuttamisedellytysten turvaamista. Väylän toteuttaminen Focus-alueelta länteen Vt 3:lle asti on tärkeää jo ensivaiheessa, jolloin Focus-alueen sekä muiden Etelä-Tuusulan ja Sipoon-Keravan logistiikka-alueiden raskaan liikenne pystyy kiertämään Hyrylän keskustan liikenneverkon. Tällä helpotetaan erityisesti raskaan liikenteen aiheuttamia sujuvuus- ja turvallisuusongelmia Hyrylän keskustan kohdalla ja Hyrylän liikenneverkkoa pystytään kehittämään paremmin paikalliset tarpeet huomioiden. Toisena ensisijaisesti kehitettävänä väylänä nähdään Järvenpää–Nurmijärvi -yhteys, jota pitkin Sipoon ja Keravan logistiikka-alueilta pohjoiseen suuntautuva liikenne voi myös ohjautua taajamien ohitse vähentäen taajamiin kohdistuvia haittoja. Käynnissä olevan selvitystyön tulisi li-

säksi tuottaa perusteltu esitys uuden, pitkän aikavälin kuluessa tarvittavan yhteyden sijainnista, jotta ylimääräisistä väylävarauksista voidaan luopua, eivätkä ylimääräiset varaukset tarpeettomasti rajoita maankäyttöä.

Viherrakenne

Viherrakennetyössä on kokeiltu uusia paikkatietopohjaisia menetelmiä luonnonympäristöjen arvottamiseen ja ekosysteemipalveluiden määrittämiseen. Uudenmaan liitto on kehittänyt yhteistyössä Helsingin yliopiston kanssa paikkatietopohjaisen Zonation- menetelmän arvokkaimpien luontoarvojen tunnistamiseksi maakuntakaavoitusta varten. Selvitysten tulokset toimivat varsinaisen maakuntakaavan laadinnan tausta-aineistona. Raportti zonation-menetelmästä löytyy Uudenmaan liiton sivuilta raportti, mutta itse raportti ei ole nyt lausunnoilla.

Zonation menetelmällä on löydetty Tuusulasta kaksi kaavaan merkittyä luo-alueita. Merkinnällä on osoitettu sellaisia vähintään seudullisesti merkittäviä alueen erityisominaisuuksia, joiden säilyminen halutaan turvata ja joiden asettamat reunaehdot on otettava huomioon suunniteltaessa alueiden käyttöä. Kyseessä on ominaisuusmerkintä, johon ei sisälly MRL 33 § mukaista rakentamisrajoitusta. Vaihemaakuntakaavaluonnoksen selostuksessa kerrotaan, että kaavaehdotusvaiheessa tullaan esittämään kuvaukset luo-alueiden perusteena olevista maakunnallisista arvoista. Luo-merkintää ei käytetä mm. taa-jamatoimintojen alueilla, vaan kyseinen suunnittelumääräys edellyttää luontoarvojen huomioon ottamisen jo sinällään.

Tuusulan luo-kohteista toinen sijaitsee Nurmijärven rajalla Palojoen varrella. Kohde sijoittuu pääosin oikeusvaikutteisen Ruskela–Vanhakylä–Ritasjärvi - osayleiskaavan (voimantulo 2.11.2000) sl-alueelle, jolla on merkitty luonnonsuojelullisesti erityisen arvokkaat Palojoen ranta-alueet sekä Korkeakallio. Tuusulan yleiskaava 2040 -työn yhteydessä kuntaan laaditaan viheraluestrategia, johon liittyen myös tämän kohteen tarkemmat rajaukset käydään maastotöissä kesällä 2015 kartoittamassa uudelleen.

Toinen luo-merkintä on osoitettu Tuusulan, Mäntsälän ja Hyvinkään rajalla sijaitsevalle Ullamäen drumliinille, joka on listattu Suomen ympäristökeskuksen teettämässä selvityksessä valtakunnallisesti arvokkaiden moreeni-muodostumien joukkoon. Kummallekaan alueelle ei Tuusulassa kohdistu rakentamispaineita, joten ne voidaan hyvin osoittaa luo-merkinnällä.

Pohjavesialueet kumotaan koko kaavassa ja esitetään uudet ajantasaiset rajaukset. Hyrylään kohdistuu pieniä rajauksien tarkistuksia. Uusia geologisia muodostumia ei ole Tuusulaan osoitettu. Myöskään kaavassa osoitettuja laajoja yhtenäisiä metsäalueita (MLY) ei sijaitse Tuusulassa.

Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan vahvistettujen maakuntakaavojen virkistysalueet ja -kohteet kumotaan. Pääosa kumoutuvista merkinnöistä kuitenkin korvautuvat Uudenmaan maakuntakaavassa käytetyllä virkistysaluemerkinnällä.

nällä. Koska maakuntakaavan virkistysalueeksi osoitetulla alueella on voimassa rakentamista koskeva rajoitus (MRL 33§), tulisi rajausten kanssa oltava erityisen huolellinen maakuntakaavan mittakaava huomioiden. Tuusulassa Tuomalansuon viheralue on laajentunut 2. vaihemaakuntakaavasta. Laajennus pohjoiseen, suolle on hyväksyttävissä, mutta Annivaaran mäki-alue tulisi rajata viheralueen ulkopuolelle ja sisällyttää taajamatoimintojen alueeseen vähintään kumotuksi esitetyn taajamatoimintojen alueen osalta. Annivaaran alue sisältyy Tuusulan kaavoitussuunnitelmaan 2015–2019. Alueelle on tarkoitus asemakaavoittaa pientaloja ja virkistysalueita.

Virkistysalueen laajennus on osoitettu kunnan viheraluestrategiatyön tulosten mukaisesti myös Tuusulan Ämmälänmäkeen. Kuitenkin, mikäli poikittaisista logistiikan yhteyksistä toteutetaan Järvenpää–Nurmijärvi -yhteys, voi tien varsi olla otollista jonkinasteiselle teollisuustoiminnalle jatkeena Järvenpään Vähänummentien alueille. Viheralueen ja tielinjauksen väliin jäänee kuitenkin tilaa tällaiselle toiminnalle.

Viheryhteystarvemerkin määräys säilyy ennallaan, vaikka kaavatyön kuluessa on esitetty toiveita siitä, että leveämmät ekologiset käytävät ja ihmisten käyttämät kapeammat viheryhteydet olisi eroteltu toisistaan tässä vaihekaavassa.

Voimassa olevassa maakuntakaavassa esitetyistä viheryhteyksistä ongelmallisena nähdään Ristikytöön osoitettu poikittainen viheryhteys. Viheryhteys kulkee keskellä aluetta Lahdentien, Lahden moottoritien, Oikoradan ja Pääradan poikki kohti Tuomalansuota ja Tuusulanjärveä. Yhteys on erityisen hankala ja kallis toteuttaa lukuisten estevaikutusten vuoksi. Mikäli tulevaisuudessa Ristikytöön rakentuu tiivis uusi asemanseutu, viheryhteys voidaan toteuttaa ainoastaan kapeana kaupunkirakenteeseen kuuluvana puistona. Viheryhteys tulisikin siirtää hieman etelämmäksi Tuusulan ja Keravan rajalle.

Toinen ehdotus viheryhteyden siirrolle on esitetty tässä lausunnossa jo aikaisemmin Focus-alueen osalta.

Kolmas ongelmallinen viheryhteys sijaitsee Jokelassa. Maakuntakaavassa viheryhteys on osoitettu hyvin Kartanonalueen kohdalta alittamaan junaradan Palojoen vartta myötäillen Jokelan itäpuolelle ja siitä aina pohjoisrajalle saakka. Sen sijaan viheryhteyden kaartuminen uudestaan junaradan ali kohti Kolsaa on kalliisti toteutettava. Luontevammin viheryhteys kulkisi Jokelan länsipuolella Palojoelta Pertun koulun takana oleville viheralueille ja sieltä Temmon viheralueen läpi, jonka jälkeen se kaartuisi pohjoiseen Kolsan metsien suuntaan.

Tuusulassa osoitettuihin ulkoilureitteihin ei ole esitetty muutoksia ja merkintä on ohjeellinen. Ulkoilureitin tarkempi linjaaminen edellyttää aina maakuntakaavaa yksityiskohtaisempaa suunnittelua, Tuusulassa muun muassa Seitsemän veljeksien vaellusreitillä osalta.

Liitekartalla on osoitettu Pääkaupunkiseudun viherkehä symbolisesti. Tuusulassa viherkehä hipoo toisaalta Focuksen logistiikka-alueetta, mutta on piirretty ennen kaikkea kaavassa osoitetulle Ristikydön uudelle tiivistyväälle taajama-alueelle. Nämä tuskin ovat oikeat kohdat viherkehän osoittamiseen varsinkin, kun viherkehän tavoitteena on muun muassa hillitä taajamien yhteen kasvua ja levittäytymistä, turvata luonnon ja kulttuuriympäristön arvoja sekä virkistysmahdollisuuksia. Nämä tavoitteet eivät toteudu Ristikydön alueella, mikäli alueesta on tarkoitus tehdä tiivis uusi taajama. Vaikka merkintä onkin hyvin yleispiirteinen ja symbolinen, voisi sen linjata kulkevaksi toisaalta tarkemmin Focus-alueen pohjoispuolelta, Metsäntutkimuslaitoksen metsien korkeudelta ja pohjoisessa Järvenpään kaupungin pohjoispuolelta.

Kulttuuriympäristöt

Neljännessä vaihemaakuntakaavaluonnoksessa on osoitettu Tuusulan kolme valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009), jotka ovat Jokelan teollisuusalue, Marieforsin ruukki ja Kellokosken sairaala sekä Tuusulan Rantatien kulttuurimaisema. Kaavamääräystä on muutettu voimassa olevasta 2. vaihemaakuntakaavasta siten, että alueelle toimenpiteitä suunniteltaessa on kuultava museoviranomaista. Lisäystä pidetään hyvänä ja jo käytettynä toimintamallina.

Lisäksi kaavaan on osoitettu valtakunnallisesti arvokas Vantaajokilaakson maisema-alue, jonka häntä osuu pieneltä osin Tuusulaan. Alueelle ei kohdistu rakentamispainetta ja valmisteilla olevan päivitysinventoinnin mukaan Vantaajokilaakson valtakunnallisesti arvokas maisema-alue tulee pienenevän niin, ettei se jatkossa ulotu Tuusulan kunnan puolelle lainkaan.

Neljännessä vaihemaakuntakaavassa on osoitettu eri merkinnällä maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt, joita Tuusulassa ovat edellä mainittujen valtakunnallisten kohteiden lisäksi Klaavolan tila ja Hyrylän kasarmi-alue, Rusutjärven Siippoon ja Nahkelan kylien viljelymaisema, Tuusulanjo-kilaakson kulttuurimaisema sekä Tuusulan Rantatien kulttuurimaisema ja Tuusulanjärven ympäristö.

Voimassa olevaan 2. vaihemaakuntakaavaan verrattuna uutena maakunnallisesti merkittävänä kulttuuriympäristönä on osoitettu Rusutjärven Siippoon ja Nahkelan kylien viljelymaisema. Perusteluna ”Missä maat on mainioimmat” -raportissa, johon aluerajaukset perustuvat, on kerrottu alueen olevan edustava esimerkki Keski-Uudenmaan pitkästä viljelyhistoriasta. Tuusulassa on käynnissä kunnan oma Kulttuurimaisema- ja Rakennuskanta -selvitys, jossa on myös tunnistettu tämän alueen arvo. Alueelle kohdistuu jonkin verran hajarakentamispainetta.

Tuusulanjärven maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö on osoitettu 2. vaihemaakuntakaavaa laajempaan järven länsirannalla. Voimassa olevassa maakuntakaavassa alue on rajattu Paijalantiehen, mutta nyt 4. vaihekaavaluonnoksessa aluetta on laajennettu käsittämään myös yhtenäinen peltoalue

Paijalantien länsipuolella. Tuusulan kaavoitussuunnitelmassa on merkitty Paijalan Kylätien sekä Anttilan tilakeskuksen alueelle asemakaavahankkeet, joissa kulttuuriympäristön asettamat ominaispiirteet huomioidaan.

Kulttuuriympäristön vaalimistavoitteet voivat kaavaselostuksen mukaan vaikuttaa uusien tiehankkeiden toteuttamiseen. Ristiriita voi syntyä Hyrylän läntisen ohikulkutien ja Hyrylästä Nurmijärvelle osoitettujen vaihtoehtoisten poikittaisten logistiikan yhteyksien ja kulttuuriympäristön arvojen välillä.

Pääradan uudet asemanseudut, Ristikytö

Vaihemaakuntakaavassa on osoitettu uusia taajamatoimintojen aluevarauksia ainoastaan Ristikydön ja Palopuron uusille asemanseuduille sekä Malmin lentokenttäalueelle. Ristikytöön on merkitty voimassa olevassa 2. vaihemaakuntakaavassa raideliikenteeseen tukeutuva asemanseudun kehittämisalue. Nyt nähtävillä olevassa 4. vaihemaakuntakaavaluonnoksessa alue on osoitettu taajamatoimintojen alueeksi, jolla on tiivistettävän alueen kehittämisperiaatemerkinä. Periaatemerkinä kertoo, että alueen tulee tukeutua kestäväään liikennejärjestelmään. Alueelle ei ole osoitettu keskustatoimintojen alueen kohdemerkintää.

Tuusulan kunta näkee Ristikydön kehittämisen haasteellisena. Helsingin seudun maankäytön suunnitelmaan (MASU) alue on merkitty, mutta vasta maakuntakaava on ainoa oikeusvaikutteinen maankäytön suunnitelma, jossa voidaan luoda edellytykset kunnan omalle yleis- ja asemakaavoitukselle. Alueen suunnittelu ja toteutus vaatii seudullista rahoitusta. Asemaa koskevien investointien lisäksi Ristikydön käyttöönotto edellyttää huomattavia investointeja infran rakentamiseen. Esimerkkeinä todettakoon ajoneuvoliikenteen yhteydet alueelta maantieverkkoon, ratakäytävien estevaikutuksen minimointi sekä melun suojauksen järjestäminen.

Tuusulan yleiskaavatyössä 2040 tutkittiin yhtenä rakennemallivaihtoehtona uuden taajaman avaamista Ristikytöön. Tämä nähtiin haasteellisena yleiskaavan tavoitevuoteen mennessä, sillä malli olisi suunnannut kasvua pois nykyisestä kuntakeskuksesta ja samalla hajauttanut jo nykyisellään kolmen keskustan kuntaa. Tavoiteltavana kehityssuuntana nähtiinkin nykyisten keskusten tiivistäminen ja hallittu laajentaminen, jolloin muun muassa palveluverkkoa voidaan kehittää tehokkaammin ja samalla parantaa joukkoliikenteen edellytyksiä. Tuusulan kunnanvaltuusto päättikin, että yleiskaavatyössä edetään nykytaajamia Hyrylää, Jokelaa ja Kellokoskea kehittämällä. Ristikytö pidettiin kuitenkin varauksena tulevaan, vuoden 2040 jälkeiseen aikaan.

Ristikydön taajaman toteuttaminen tulee sijoittamaan lentoradan rakentamiseen, jotta uusi asema toimisi sekä pääradan, oikoradan että lentoradan vaihtoehtona. Tällöin Ristikydön kehittäminen sijoittuisi maakuntakaavan tavoitevuoden loppupäähän. Koska asemanseutu tulisi tällöin toteuttaa varsin tehokkaasti, Tuusulan kunta kaipaa vaikutusten arvioinnissa lisäpohdintaa siitä, kuinka alueen tehokas rakentaminen vaikuttaa seudun muuhun kasvuun.

Tuusulan kunta on kevään 2015 aikana käynnistämässä Ristikydön yleis-suunnitelman laadintatyön ja tulee kutsumaan yhteistyön osallisiksi edustajat ainakin Järvenpään ja Keravan kaupungeista, Uudenmaan liitosta, ELY-keskuksesta, HSL:stä ja Liikennevirastosta. Tarkoituksena on kartoittaa alueen toteutuksen reunaehdoja ja potentiaalia ennen osayleiskaavoituksen käynnistämistä.

Rykmentinpuisto

Lisäksi Tuusulan kunta lausuu, että 4. vaihemaakuntakaavaan tulee merkitä Rykmentinpuisto taajamatoimintojen alueeksi, kuten se on hyväksytyssä 2. vaihemaakuntakaavassa, vaikka ympäristöministeriö jätti merkinnän vahvistamatta. Osoitettaessa alue taajamatoiminnoille, ei synny ristiriitaa tiivistettävän taajama- ja keskustatoimintojen alueen merkinnän ja puolustusvoimien alueen merkinnän välillä. Taajamatoimintojen merkintä myötäilee myös korkeimman hallinto-oikeuden päätöstä Rykmentinpuiston osayleiskaavasta, jossa valtaosa 2. vaihemaakuntakaavassa vahvistamatta jääneestä taajamatoimintojen alueesta on asuin- ja työpaikka-alueena hyväksytty ja tullut lainvoimaiseksi.

Lisätietoja: kaavasuunnittelija Henna Lindström, 040 314 3513

LIITTEET

- Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavaluonnos, ote Tuusulan kaavakartasta
- Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavaluonnos, ote kumottavien merkintöjen kartasta
- Ote epävirallisesta maakuntakaavojen yhdistelmäkartasta
- Ote kaavaselostuksesta: Keski-Uudenmaan poikittaisyhteydet

Kaava-aineisto on kokonaisuudessaan nähtävillä Uudenmaan liiton sivuilla: http://www.uudenmaanliitto.fi/aluesuunnittelu/valmistelussa_4_vaihemaakuntakaava/kaavaluonnos

Ehdotus

Kkj

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto päättää

- antaa Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta edellä esitetyn lausunnon

Lisäksi kuntakehityslautakunta päättää

- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Päätös

Asia siirrettiin seuraavaan kokoukseen.

Kkl § 25/18.2.2015

Ehdotus
Kkj

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto päättää

- antaa Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta edellä esitetyn lausunnon

Lisäksi kuntakehityslautakunta päättää

- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun Klaus Koivunen Vesa Lundbergin ja Jani Peltosen kannattamina teki seuraavan muutosesityksen:

”Ehdotan seuraavaa lisäystä Tuusulan kunnan lausuntoon kohtaan "Vaihtoehtoinen logistiikan yhteys" viimeiseksi kappaleeksi sivu 3 ennen Viherrakennetta.

Kolmantena kehitettävänä väylänä nähdään etelä-pohjoissuuntainen Hyrylän läntinen ohikulkutie kuitenkin niin, että luonnoksesta poiketen se liittyy eteläpäästään kehä IV:n Focus-alueen länsilaidalla (liite X). Tien suunnittelussa tulee huomioida olevat tielinjaukset tien eteläpäässä, sekä sen ympäristöön sopeuttaminen mm. hyödyntämällä sähkövoimalinjojen muodostamia käytäviä sekä ottamalla huomioon luontoarvot ja maisemalliset ominaispiirteet. Liitteessä X on ruksilla merkitty ne linjausvaihtoehdot, joita ei pidetä suotavina mm. kulttuuri- ja luontoarvojen säilyttämisen kannalta.”

Kuntakehityslautakunta hyväksyi Klaus Koivusen muutosesityksen yksimielisesti.

Päätös

Kuntakehityslautakunta päätti ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto päättää

- antaa Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta seuraavan lausunnon

Tuusulan kunnan lausunto

Logistiikka-alueet

Tuusulan Focus-alue on 4. vaihemaakuntakaavassa osoitettu yhdeksi kolmesta laajasta uudesta logistiikka-alueesta. Alue suunnitellaan logistiikkakeskuksille ja niitä tukeville toiminnoille. Alueelle voi sijoittua teollisuustoimintaa, joka hyötyy sijoittumisesta lähellä logistiikkakeskuksia. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa alueelle ei tule osoittaa asumista eikä muuta alueelle soveltumatonta toimintaa.

Maakuntakaavamääräyksen mukaan alueelle ei tule sijoittua yritystoimintaa, joka ei toiminnallisesti kytkeydy logistiikkakeskuksiin. Tällainen muotoilu, jossa kaikki yritystoiminta pyritään kytkemään suoraan alueelle sijoittuvaan logistiikkakeskukseen, on tulkinnaltaan ongelmallinen eikä sitä voi sellaisenaan hyväksyä. Alueelle tulee voida sijoittua myös muuta toimintaa, joka hyötyy alueen muita paremmasta logistisesta sijainnista.

Tuusulan kunnanvaltuuston 1.9.2014 hyväksymässä Focuksen osayleiskaavassa alue on osoitettu T-2 merkinnällä teollisuus- ja varastoalueeksi, joka on tarkoitettu pääasiassa tuotanto- ja logistiikkatoiminnoille. Neljännen maakuntakaavaluonnoksen mukaan alueen käyttötarkoitus on logistiikka-alue, jonne voidaan sijoittaa logistiikkaa tukevia toimintoja. Neljännen vaihemaakuntakaavaluonnoksen kaavamääräys on osittain ristiriitainen vasta kunnassa laaditun Focuksen osayleiskaavan kanssa. Alueen toteuttamisen on suunniteltu käynnistyvän Tuusulanväylän puoleiselta reunalta ja etenevän vaiheittain länteen päin. Alueen kehittämisen alkuvaiheessa, tulee alue todennäköisesti rakentumaan liikenneyhteyksiltään pelkästään katuverkon varaan, jolloin on ensiarvoisen tärkeää, että alueelle voidaan sijoittaa monipuolista yritystoimintaa.

Focuksen logistiikka-alueelle on merkitty jääväksi voimaan 2. vaihemaakuntakaavan mukainen viheryhteystarvemerkinä. Tämä merkintä tulisi siirtää kulkemaan logistiikka-alueen pohjoispuolella.

Vaihtoehtoinen logistiikan tieyhteys

Ominaisuusmerkinnällä osoitetaan Keski-Uudenmaan alueella sijaitsevat logistiikan kannalta vaihtoehtoiset poikittaiset tieyhteydet. Keski-Uudenmaan poikittaisyhteysselvitystä laaditaan yhteistyössä Uudenmaan ELY-keskuksen, Helsingin seudun liikenne kuntayhtymän (HSL) ja Uudenmaan liiton kanssa. Kaavaluonnoksessa on osoitettu viisi vaihtoehtoista tielinjausta alavaihtoehtoiseen. Selvitys valmistuu maakuntakaavaehdotukseen mennessä ja lopullisessa kaavassa tullaan esittämään useampi kuin yksi poikittainen yhteys. Samaan aikaan tämän työn kanssa Tuusulassa on käynnissä yleiskaavan 2040 liikenneverkkoselvitys. Tutkitut väylät ovat osittain samoja.

Tuusulan kunta pitää tärkeänä, että poikittaisten tieyhteyksien toteutusta varten laaditaan realistinen ja toteuttamiskelpoinen kehittämisspolku, jolla varmistetaan elinkeinoelämän kuljetusten toimivuus sekä helpotetaan raskaan liikenteen aiheuttamia sujuvuus- ja turvallisuusongelmia taajamissa (ennen kaikkea Hyrylässä ja Jokelassa) sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Ensisijaisesti on etsittävä helppoiten toteutettavissa olevia ja kustannustehokkaimpia hankkeita, joiden avulla nykytilanteen ja lähitulevaisuuden ongelmat pystytään ratkaisemaan.

Focuksen logistiikka-aluetta ja poikittaisia logistisia yhteyksiä palvelevan Kehä IV:n toteuttaminen on erittäin tärkeä osa valtakunnallisestikin merkittävän lentokentän lähialueen kehittämistä ja toteuttamisedellytysten turvaamista. Väylän toteuttaminen Focus-alueelta länteen Vt 3:lle asti on tärkeää jo ensivaiheessa, jolloin Focus-alueen sekä muiden Etelä-Tuusulan ja Sipoon-Keravan logistiikka-alueiden raskas liikenne pystyy kiertämään Hyrylän keskustan liikenneverkon. Tällä helpotetaan erityisesti raskaan liikenteen aiheuttamia sujuvuus- ja turvallisuusongelmia Hyrylän keskustan kohdalla ja Hyrylän liikenneverkkoa pystytään kehittämään paremmin paikalliset tarpeet huomioiden. Toisena ensisijaisesti kehitettävänä väylänä nähdään Järvenpää–Nurmijärvi -yhteys, jota pitkin Sipoon ja Keravan logistiikka-alueilta pohjoiseen suuntautuva liikenne voi myös ohjautua taajamien ohitse vähentäen taajamiin kohdistuvia haittoja. Käynnissä olevan selvitystyön tulisi lisäksi tuottaa perusteltu esitys uuden, pitkän aikavälin kuluessa tarvittavan yhteyden sijainnista, jotta ylimääräisistä väylävarauksista voidaan luopua, eivätkä ylimääräiset varaukset tarpeettomasti rajoita maankäyttöä.

Kolmantena kehitettävänä väylänä nähdään etelä-pohjoissuuntainen Hyrylän läntinen ohikulkutie kuitenkin niin, että luonnoksesta poiketen se liittyy eteläpäästään kehä IV:n Focus-alueen länsilaidalla (liite X). Tien suunnittelussa tulee huomioida olevat tielinjaukset tien eteläpäässä, sekä sen ympäristöön sopeuttaminen mm. hyödyntämällä sähkövoimalinjoiden muodostamia käytäviä sekä ottamalla huomioon luontoarvot ja maisemalliset ominaisuudet. Liitteessä X on ruksilla merkitty ne linjaukset, joita ei pidetä suotavina mm. kulttuuri- ja luontoarvojen säilyttämisen kannalta.

Viherrakenne

Viherrakennetyössä on kokeiltu uusia paikkatietopohjaisia menetelmiä luonnonympäristöjen arvottamiseen ja ekosysteemipalveluiden määrittämiseen. Uudenmaan liitto on kehittänyt yhteistyössä Helsingin yliopiston kanssa paikkatietopohjaisen Zonation- menetelmän arvokkaimpien luontoarvojen tunnistamiseksi maakuntakaavoitusta varten. Selvitysten tulokset toimivat varsinaisen maakuntakaavan laadinnan tausta-aineistona. Raportti zonation-menetelmästä löytyy Uudenmaan liiton sivuilta raportti, mutta itse raportti ei ole nyt lausunnoilla.

Zonation menetelmällä on löydetty Tuusulasta kaksi kaavaan merkittyä luonnetta. Merkinnällä on osoitettu sellaisia vähintään seudullisesti merkittäviä

alueen erityisominaisuuksia, joiden säilyminen halutaan turvata ja joiden asettamat reunaehdot on otettava huomioon suunniteltaessa alueiden käyttöä. Kyseessä on ominaisuusmerkintä, johon ei sisälly MRL 33 § mukaista rakentamisrajoitusta. Vaihemaakuntakaavaluonnoksen selostuksessa kerrotaan, että kaavaehdotusvaiheessa tullaan esittämään kuvaukset luo-alueiden perusteena olevista maakunnallisista arvoista. Luo-merkintää ei käytetä mm. taajamatoimintojen alueilla, vaan kyseinen suunnittelumääräys edellyttää luontoarvojen huomioon ottamisen jo sinällään.

Tuusulan luo-kohteista toinen sijaitsee Nurmijärven rajalla Palojoen varrella. Kohde sijoittuu pääosin oikeusvaikutteisen Ruskela–Vanhakylä–Ritasjärvi -osayleiskaavan (voimantulo 2.11.2000) sl-alueelle, jolla on merkitty luonnonsuojelullisesti erityisen arvokkaat Palojoen ranta-alueet sekä Korkeakallio. Tuusulan yleiskaava 2040 -työn yhteydessä kuntaan laaditaan viheraluestrategia, johon liittyen myös tämän kohteen tarkemmat rajaukset käydään maastotöissä kesällä 2015 kartoittamassa uudelleen.

Toinen luo-merkintä on osoitettu Tuusulan, Mäntsälän ja Hyvinkään rajalla sijaitsevalle Ullamäen drumliinille, joka on listattu Suomen ympäristökeskuksen teettämässä selvityksessä valtakunnallisesti arvokkaiden moreeni-muodostumien joukkoon. Kummallekaan alueelle ei Tuusulassa kohdistu rakentamispaineita, joten ne voidaan hyvin osoittaa luo-merkinnällä.

Pohjavesialueet kumotaan koko kaavassa ja esitetään uudet ajantasaiset rajaukset. Hyrylään kohdistuu pieniä rajauksien tarkistuksia. Uusia geologisia muodostumia ei ole Tuusulaan osoitettu. Myöskään kaavassa osoitettuja laajoja yhtenäisiä metsäalueita (MLY) ei sijaitse Tuusulassa.

Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan vahvistettujen maakuntakaavojen virkistysalueet ja -kohteet kumotaan. Pääosa kumoutuvista merkinnöistä kuitenkin korvautuvat Uudenmaan maakuntakaavassa käytetyllä virkistysaluemerkinnällä. Koska maakuntakaavan virkistysalueeksi osoitetulla alueella on voimassa rakentamista koskeva rajoitus (MRL 33§), tulisi rajausten kanssa olla erityisen huolellinen maakuntakaavan mittakaava huomioiden. Tuusulassa Tuomalansuon viheralue on laajentunut 2. vaihemaakuntakaavasta. Laajennus pohjoiseen, suolle on hyväksyttävissä, mutta Annivaaran mäki-alue tulisi rajata viheralueen ulkopuolelle ja sisällyttää taajamatoimintojen alueeseen vähintään kumotuksi esitetyn taajamatoimintojen alueen osalta. Annivaaran alue sisältyy Tuusulan kaavoitussuunnitelmaan 2015–2019. Alueelle on tarkoitus asemakaavoittaa pientaloja ja virkistysalueita.

Virkistysalueen laajennus on osoitettu kunnan viheraluestrategiatyön tulosten mukaisesti myös Tuusulan Ämmälänmäkeen. Kuitenkin, mikäli poikittaisista logistiikan yhteyksistä toteutetaan Järvenpää–Nurmijärvi -yhteys, voitien varsi olla otollista jonkinasteiselle teollisuustoiminnalle jatkeena Järvenpään Vähänummentien alueille. Viheralueen ja tielinjauksen väliin jäänee kuitenkin tilaa tällaiselle toiminnalle.

Viheryhteystarvemerkinän määräys säilyy ennallaan, vaikka kaavatyön kuluessa on esitetty toiveita siitä, että leveämmät ekologiset käytävät ja ihmisten käyttämät kapeammat viheryhteydet olisi eroteltu toisistaan tässä vaihekaavassa.

Voimassa olevassa maakuntakaavassa esitetyistä viheryhteyksistä ongelmallisena nähdään Ristikytöön osoitettu poikittainen viheryhteys. Viheryhteys kulkee keskellä aluetta Lahdentien, Lahden moottoritien, Oikoradan ja Pääradan poikki kohti Tuomalansuota ja Tuusulanjärveä. Yhteys on erityisen hankala ja kallis toteuttaa lukuisten estevaikutusten vuoksi. Mikäli tulevaisuudessa Ristikytöön rakentuu tiivis uusi asemanseutu, viheryhteys voidaan toteuttaa ainoastaan kapeana kaupunkirakenteeseen kuuluvana puistona. Viheryhteys tulisikin siirtää hieman etelämmäksi Tuusulan ja Keravan rajalle.

Toinen ehdotus viheryhteyden siirrolle on esitetty tässä lausunnossa jo aikaisemmin Focus-alueen osalta.

Kolmas ongelmallinen viheryhteys sijaitsee Jokelassa. Maakuntakaavassa viheryhteys on osoitettu hyvin Kartanonalueen kohdalta alittamaan junaradan Palojoen vartta myötäillen Jokelan itäpuolelle ja siitä aina pohjoisrajalle saakka. Sen sijaan viheryhteyden kaartuminen uudestaan junaradan ali kohti Kolsaa on kalliisti toteutettava. Luontevammin viheryhteys kulkisi Jokelan länsipuolella Palojoelta Pertun koulun takana oleville viheralueille ja sieltä Temmon viheralueen läpi, jonka jälkeen se kaartuisi pohjoiseen Kolsan metsien suuntaan.

Tuusulassa osoitettuihin ulkoilureitteihin ei ole esitetty muutoksia ja merkintä on ohjeellinen. Ulkoilureitin tarkempi linjaaminen edellyttää aina maakuntakaavaa yksityiskohtaisempaa suunnittelua, Tuusulassa muun muassa Seitsemän veljeksien vaellusreitillä osalta.

Liitekartalla on osoitettu Pääkaupunkiseudun viherkehä symbolisesti. Tuusulassa viherkehä hipoo toisaalta Focusin logistiikka-alueetta, mutta on piirretty ennen kaikkea kaavassa osoitetulle Ristikytön uudelle tiivistyväälle taajama-alueelle. Nämä tuskin ovat oikeat kohdat viherkehän osoittamiseen varsinkin, kun viherkehän tavoitteena on muun muassa hillitä taajamien yhteen kasvua ja levittäytymistä, turvata luonnon ja kulttuuriympäristön arvoja sekä virkistysmahdollisuuksia. Nämä tavoitteet eivät toteudu Ristikytön alueella, mikäli alueesta on tarkoitus tehdä tiivis uusi taajama. Vaikka merkintä onkin hyvin yleispiirteinen ja symbolinen, voisi sen linjata kulkevaksi toisaalta tarkemmin Focus-alueen pohjoispuolelta, Metsäntutkimuslaitoksen metsien korkeudelta ja pohjoisessa Järvenpään kaupungin pohjoispuolelta.

Kulttuuriympäristöt

Neljännessä vaihemaakuntakaavaluonnoksessa on osoitettu Tuusulan kolme valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009), jotka ovat Jokelan teollisuusalue, Marieforsin ruukki ja Kellokosken sairaala

sekä Tuusulan Rantatien kulttuurimaisema. Kaavamääräystä on muutettu voimassa olevasta 2. vaihemaakuntakaavasta siten, että alueelle toimenpiteitä suunniteltaessa on kuultava museoviranomaista. Lisäystä pidetään hyvänä ja jo käytettynä toimintamallina.

Lisäksi kaavaan on osoitettu valtakunnallisesti arvokas Vantaajokilaakson maisema-alue, jonka häntä osuu pieneltä osin Tuusulaan. Alueelle ei kohdistu rakentamispainetta ja valmisteilla olevan päivitysinventoinnin mukaan Vantaajokilaakson valtakunnallisesti arvokas maisema-alue tulee pienenevän niin, ettei se jatkossa ulotu Tuusulan kunnan puolelle lainkaan.

Neljännessä vaihemaakuntakaavassa on osoitettu eri merkinnällä maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt, joita Tuusulassa ovat edellä mainittujen valtakunnallisten kohteiden lisäksi Klaavolan tila ja Hyrylän kasarmi-alue, Rusutjärven Siippoon ja Nahkelan kylien viljelymaisema, Tuusulanjokilaakson kulttuurimaisema sekä Tuusulan Rantatien kulttuurimaisema ja Tuusulanjärven ympäristö.

Voimassa olevaan 2. vaihemaakuntakaavaan verrattuna uutena maakunnallisesti merkittävänä kulttuuriympäristönä on osoitettu Rusutjärven Siippoon ja Nahkelan kylien viljelymaisema. Perusteluna ”Missä maat on mainioimmat”-raportissa, johon aluerajaukset perustuvat, on kerrottu alueen olevan edustava esimerkki Keski-Uudenmaan pitkstä viljelyhistoriasta. Tuusulassa on käynnissä kunnan oma Kulttuurimaisema- ja Rakennuskanta -selvitys, jossa on myös tunnistettu tämän alueen arvo. Alueelle kohdistuu jonkin verran hajarakentamispainetta.

Tuusulanjärven maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö on osoitettu 2. vaihemaakuntakaavaa laajempaan järven länsirannalla. Voimassa olevassa maakuntakaavassa alue on rajattu Pajjalantiehen, mutta nyt 4. vaihekaavaluonnoksessa aluetta on laajennettu käsittämään myös yhtenäinen peltoalue Pajjalantien länsipuolella. Tuusulan kaavoitussuunnitelmassa on merkitty Pajjalan Kylätien sekä Anttilan tilakeskuksen alueelle asemakaavahankkeet, joissa kulttuuriympäristön asettamat ominaispiirteet huomioidaan.

Kulttuuriympäristön vaalimistavoitteet voivat kaavaselostuksen mukaan vaikuttaa uusien tiehankkeiden toteuttamiseen. Ristiriita voi syntyä Hyrylän läntisen ohikulkutien ja Hyrylästä Nurmijärvelle osoitettujen vaihtoehtoisten poikittaisten logistiikan yhteyksien ja kulttuuriympäristön arvojen välillä.

Pääradan uudet asemanseudut, Ristikytö

Vaihemaakuntakaavassa on osoitettu uusia taajamatoimintojen aluevarauksia ainoastaan Ristikydön ja Palopuron uusille asemanseuduille sekä Malmin lentokenttäalueelle. Ristikytöön on merkitty voimassa olevassa 2. vaihemaakuntakaavassa raideliikenteeseen tukeutuva asemanseudun kehittämisalue. Nyt nähtävillä olevassa 4. vaihemaakuntakaavaluonnoksessa alue on osoitettu taajamatoimintojen alueeksi, jolla on tiivistettävän alueen kehittämisperi-

aatemerkintä. Periaatemerkintä kertoo, että alueen tulee tukeutua kestäväan liikennejärjestelmään. Alueelle ei ole osoitettu keskustatoimintojen alueen kohdemerkintää.

Tuusulan kunta näkee Ristikydön kehittämisen haasteellisena. Helsingin seudun maankäytön suunnitelmaan (MASU) alue on merkitty, mutta vasta maakuntakaava on ainoa oikeusvaikutteinen maankäytön suunnitelma, jossa voidaan luoda edellytykset kunnan omalle yleis- ja asemakaavoitukselle. Alueen suunnittelu ja toteutus vaatii seudullista rahoitusta. Asemaa koskevien investointien lisäksi Ristikydön käyttöönotto edellyttää huomattavia investointeja infran rakentamiseen. Esimerkkeinä todettakoon ajoneuvoliikenteen yhteydet alueelta maantieverkkoon, ratakäytävien estevaikutuksen minimointi sekä melunsuojauksen järjestäminen.

Tuusulan yleiskaavatyössä 2040 tutkittiin yhtenä rakennemallivaihtoehtona uuden taajaman avaamista Ristikytöön. Tämä nähtiin haasteellisena yleiskaavan tavoitevuoteen mennessä, sillä malli olisi suunnannut kasvua pois nykyisestä kuntakeskuksesta ja samalla hajauttanut jo nykyisellään kolmen keskustan kuntaa. Tavoiteltavana kehityssuuntana nähtiinkin nykyisten keskustojen tiivistäminen ja hallittu laajentaminen, jolloin muun muassa palveluverkkoa voidaan kehittää tehokkaammin ja samalla parantaa joukkoliikenteen edellytyksiä. Tuusulan kunnanvaltuusto päättikin, että yleiskaavatyössä edetään nykytaajamia Hyrylää, Jokelaa ja Kellokoskea kehittämällä. Ristikytö pidettiin kuitenkin varauksena tulevaan, vuoden 2040 jälkeiseen aikaan.

Ristikydön taajaman toteuttaminen tuleekin sitoa lentoradan rakentamiseen, jotta uusi asema toimisi sekä pääradan, oikoradan että lentoradan vaihtoasemana. Tällöin Ristikydön kehittäminen sijoittuisi maakuntakaavan tavoitevuoden loppupäähän. Koska asemanseutu tulisi tällöin toteuttaa varsin tehokkaasti, Tuusulan kunta kaipaa vaikutusten arvioinnissa lisäpohdintaa siitä, kuinka alueen tehokas rakentaminen vaikuttaa seudun muuhun kasvuun.

Tuusulan kunta on kevään 2015 aikana käynnistämässä Ristikydön yleisuunnitelman laadintatyön ja tulee kutsumaan yhteistyön osallisiksi edustajat ainakin Järvenpään ja Keravan kaupungeista, Uudenmaan liitosta, ELY-keskuksesta, HSL:stä ja Liikennevirastosta. Tarkoituksena on kartoittaa alueen toteutuksen reunaehdoja ja potentiaalia ennen osayleiskaavoituksen käynnistämistä.

Rykmentinpuisto

Lisäksi Tuusulan kunta lausuu, että 4. vaihemaakuntakaavaan tulee merkitä Rykmentinpuisto taajamatoimintojen alueeksi, kuten se on hyväksytyssä 2. vaihemaakuntakaavassa, vaikka ympäristöministeriö jätti merkinnän vahvistamatta. Osoitettaessa alue taajamatoiminnoille, ei synny ristiriitaa tiivistettävän taajama- ja keskustatoimintojen alueen merkinnän ja puolustusvoimien alueen merkinnän välillä. Taajamatoimintojen merkintä myötäilee myös korkeimman hallinto-oikeuden päätöstä Rykmentinpuiston osayleiskaavasta,

jossa valtaosa 2. vaihemaakuntakaavassa vahvistamatta jääneestä taajama-toimintojen alueesta on asuin- ja työpaikka-alueena hyväksytty ja tullut lainvoimaiseksi.

Lisäksi kuntakehityslautakunta päätti

- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Kokous keskeytettiin neuvottelutauon ajaksi klo 17.00–17.05.

Khall§ 107/2.3.2015

Liitteet

- Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavaluonnos, ote Tuusulan kaavakartasta
- Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavaluonnos, ote kumottavien merkintöjen kartasta
- Ote epävirallisesta maakuntakaavojen yhdistelmäkartasta
- Ote kaavaselostuksesta: Keski-Uudenmaan poikittaisyhteydet
- Linjausvaihtoehdot, liite x. 18.2.2015

Kaava-aineisto on kokonaisuudessaan nähtävillä Uudenmaan liiton sivuilla: http://www.uudenmaanliitto.fi/aluesuunnittelu/valmistelussa_4_vaihemaakuntakaava/kaavaluonnos

Ehdotus

Kj

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- antaa Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta seuraavan lausunnon:

Tuusulan kunnan lausunto

Logistiikka-alueet

Tuusulan Focus-alue on 4. vaihemaakuntakaavassa osoitettu yhdeksi kolmesta laajasta uudesta logistiikka-alueesta. Alue suunnitellaan logistiikkakeskuksille ja niitä tukeville toiminnoille. Alueelle voi sijoittua teollisuus-toimintaa, joka hyötyy sijoittumisesta lähellä logistiikkakeskuksia. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa alueelle ei tule osoittaa asumista eikä muuta alueelle soveltumatonta toimintaa.

Maakuntakaavamääräyksen mukaan alueelle ei tule sijoittua yritystoimintaa, joka ei toiminnallisesti kytkeydy logistiikkakeskuksiin. Tällainen muotoilu, jossa kaikki yritystoiminta pyritään kytkemään suoraan alueelle sijoittuvaan

logistiikkakeskukseen, on tulkinnaltaan ongelmallinen eikä sitä voi sellaiseenaan hyväksyä. Alueelle tulee voida sijoittua myös muuta toimintaa, joka hyötyy alueen muita paremmasta logistisesta sijainnista.

Tuusulan kunnanvaltuuston 1.9.2014 hyväksymässä Focuksen osayleiskaavassa alue on osoitettu T-2 merkinnällä teollisuus- ja varastoalueeksi, joka on tarkoitettu pääasiassa tuotanto- ja logistiikkatoiminnoille. Neljännen maakuntakaavaluonnoksen mukaan alueen käyttötarkoitus on logistiikka-alue, jonne voidaan sijoittaa logistiikkaa tukevia toimintoja. Neljännen vaihemaakuntakaavaluonnoksen kaavamääräys on osittain ristiriitainen vasta kunnassa laaditun Focuksen osayleiskaavan kanssa. Alueen toteuttamisen on suunniteltu käynnistyvän Tuusulanväylän puoleiselta reunalta ja etenevän vaiheittain länteen päin. Alueen kehittämisen alkuvaiheessa, tulee alue todennäköisesti rakentumaan liikenneyhteyksiltään pelkästään katuverkon varaan, jolloin on ensiarvoisen tärkeää, että alueelle voidaan sijoittaa monipuolista yritystoimintaa.

Focuksen logistiikka-alueelle on merkitty jääväksi voimaan 2. vaihemaakuntakaavan mukainen viheryhteystarvemerkinä. Tämä merkinä tulisi siirtää kulkemaan logistiikka-alueen pohjoispuolella.

Vaihtoehtoinen logistiikan tieyhteys

Ominaisuusmerkinnällä osoitetaan Keski-Uudenmaan alueella sijaitsevat logistiikan kannalta vaihtoehtoiset poikittaiset tieyhteydet. Keski-Uudenmaan poikittaisyhteysselvitystä laaditaan yhteistyössä Uudenmaan ELY-keskuksen, Helsingin seudun liikenne kuntayhtymän (HSL) ja Uudenmaan liiton kanssa. Kaavaluonnoksessa on osoitettu viisi vaihtoehtoista tielinjausta alavaihtoehtoiseen. Selvitys valmistuu maakuntakaavaehdotukseen mennessä ja lopullisessa kaavassa tullaan esittämään useampi kuin yksi poikittainen yhteys. Samaan aikaan tämän työn kanssa Tuusulassa on käynnissä yleiskaavan 2040 liikenneverkkoselvitys. Tutkitut väylät ovat osittain samoja.

Tuusulan kunta pitää tärkeänä, että poikittaisten tieyhteyksien toteutusta varten laaditaan realistinen ja toteuttamiskelpoinen kehittämisspolku, jolla varmistetaan elinkeinoelämän kuljetusten toimivuus sekä helpotetaan raskaan liikenteen aiheuttamia sujuvuus- ja turvallisuusongelmia taajamissa (ennen kaikkea Hyrylässä ja Jokelassa) sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Ensimmäisistä on etsittävä helpoiten toteutettavissa olevia ja kustannustehokkaimpia hankkeita, joiden avulla nykytilanteen ja lähitulevaisuuden ongelmat pystytään ratkaisemaan.

Focuksen logistiikka-alueita ja poikittaisia logistisia yhteyksiä palvelevan Kehä IV:n toteuttaminen on erittäin tärkeä osa valtakunnallisestikin merkittävän lentokentän lähialueen kehittämistä ja toteuttamisedellytysten turvaamista. Väylän toteuttaminen Focus-alueelta länteen Vt 3:lle asti on tärkeää jo ensivaiheessa, jolloin Focus-alueen sekä muiden Etelä-Tuusulan ja Sipoon-

Keravan logistiikka-alueiden raskas liikenne pystyy kiertämään Hyrylän keskustan liikenneverkon. Tällä helpotetaan erityisesti raskaan liikenteen aiheuttamia sujuvuus- ja turvallisuusongelmia Hyrylän keskustan kohdalla ja Hyrylän liikenneverkkoa pystytään kehittämään paremmin paikalliset tarpeet huomioiden. Toisena ensisijaisesti kehitettävänä väylänä nähdään Järvenpää–Nurmijärvi -yhteys, jota pitkin Sipoon ja Keravan logistiikka-alueilta pohjoiseen suuntautuva liikenne voi myös ohjautua taajamien ohitse vähentäen taajamiin kohdistuvia haittoja. Käynnissä olevan selvitystyön tulisi lisäksi tuottaa perusteltu esitys uuden, pitkän aikavälin kuluessa tarvittavan yhteyden sijainnista, jotta ylimääräisistä väylävarauksista voidaan luopua, eivätkä ylimääräiset varaukset tarpeettomasti rajoita maankäyttöä.

Viherrakenne

Viherrakennetyössä on kokeiltu uusia paikkatietopohjaisia menetelmiä luonnonympäristöjen arvottamiseen ja ekosysteemipalveluiden määrittämiseen. Uudenmaan liitto on kehittänyt yhteistyössä Helsingin yliopiston kanssa paikkatietopohjaisen Zonation- menetelmän arvokkaimpien luontoarvojen tunnistamiseksi maakuntakaavoitusta varten. Selvitysten tulokset toimivat varsinaisen maakuntakaavan laadinnan tausta-aineistona. Raportti zonation-menetelmästä löytyy Uudenmaan liiton sivuilta raportti, mutta itse raportti ei ole nyt lausunnoilla.

Zonation menetelmällä on löydetty Tuusulasta kaksi kaavaan merkittyä luo- aluetta. Merkinnällä on osoitettu sellaisia vähintään seudullisesti merkittäviä alueen erityisominaisuuksia, joiden säilyminen halutaan turvata ja joiden asettamat reunaehdot on otettava huomioon suunniteltaessa alueiden käyttöä. Kyseessä on ominaisuusmerkintä, johon ei sisälly MRL 33 § mukaista rakentamisrajoitusta. Vaihemaakuntakaavaluonnoksen selostuksessa kerrotaan, että kaavaehdotusvaiheessa tullaan esittämään kuvaukset luo-alueiden perusteena olevista maakunnallisista arvoista. Luo-merkintää ei käytetä mm. taajamatoimintojen alueilla, vaan kyseinen suunnittelumääräys edellyttää luontoarvojen huomioon ottamisen jo sinällään.

Tuusulan luo-kohteista toinen sijaitsee Nurmijärven rajalla Palojoen varrella. Kohde sijoittuu pääosin oikeusvaikutteisen Ruskela–Vanhakylä–Ritasjärvi - osayleiskaavan (voimantulo 2.11.2000) sl-alueelle, jolla on merkitty luonnonsuojelullisesti erityisen arvokkaat Palojoen ranta-alueet sekä Korkeakallio. Tuusulan yleiskaava 2040 -työn yhteydessä kuntaan laaditaan viheraluestrategia, johon liittyen myös tämän kohteen tarkemmat rajaukset käydään maastotöissä kesällä 2015 kartoittamassa uudelleen.

Toinen luo-merkintä on osoitettu Tuusulan, Mäntsälän ja Hyvinkään rajalla sijaitsevalle Ullamäen drumliinille, joka on listattu Suomen ympäristökeskuksen teettämässä selvityksessä valtakunnallisesti arvokkaiden moreeni- muodostumien joukkoon. Kummallekaan alueelle ei Tuusulassa kohdistu rakentamispaineita, joten ne voidaan hyvin osoittaa luo-merkinnällä.

Pohjavesialueet kumotaan koko kaavassa ja esitetään uudet ajantasaiset rajaukset. Hyrylään kohdistuu pieniä rajauksien tarkistuksia. Uusia geologisia muodostumia ei ole Tuusulaan osoitettu. Myöskään kaavassa osoitettuja laajoja yhtenäisiä metsäalueita (MLY) ei sijaitse Tuusulassa.

Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan vahvistettujen maakuntakaavojen virkistysalueet ja -kohteet kumotaan. Pääosa kumoutuvista merkinnöistä kuitenkin korvautuvat Uudenmaan maakuntakaavassa käytetyllä virkistysaluemerkinnällä. Koska maakuntakaavan virkistysalueeksi osoitetulla alueella on voimassa rakentamista koskeva rajoitus (MRL 33§), tulisi rajausten kanssa oltava erityisen huolellinen maakuntakaavan mittakaava huomioiden. Tuusulassa Tuomalansuon viheralue on laajentunut 2. vaihemaakuntakaavasta. Laajennus pohjoiseen, suolle on hyväksyttävissä, mutta Annivaaran mäki-alue tulisi rajata viheralueen ulkopuolelle ja sisällyttää taajamatoimintojen alueeseen vähintään kumotuksi esitetyn taajamatoimintojen alueen osalta. Annivaaran alue sisältyy Tuusulan kaavoitussuunnitelmaan 2015–2019. Alueelle on tarkoitus asemakaavoittaa pientaloja ja virkistysalueita.

Virkistysalueen laajennus on osoitettu kunnan viheraluestrategiatyön tulosten mukaisesti myös Tuusulan Ämmälänmäkeen. Kuitenkin, mikäli poikittaisista logistiikan yhteyksistä toteutetaan Järvenpää–Nurmijärvi -yhteys, voitien varsi olla otollista jonkinasteiselle teollisuustoiminnalle jatkeena Järvenpään Vähänummentien alueille. Viheralueen ja tielinjauksen väliin jäänee kuitenkin tilaa tällaiselle toiminnalle.

Viheryhteystarvemerkin määräys säilyy ennallaan, vaikka kaavatyön kuluessa on esitetty toiveita siitä, että leveämmät ekologiset käytävät ja ihmisten käyttämät kapeammat viheryhteydet olisi eroteltu toisistaan tässä vaihekaavassa.

Voimassa olevassa maakuntakaavassa esitetyistä viheryhteyksistä ongelmallisena nähdään Ristikytöön osoitettu poikittainen viheryhteys. Viheryhteys kulkee keskellä aluetta Lahdentien, Lahden moottoritien, Oikoradan ja Pääradan poikki kohti Tuomalansuota ja Tuusulanjärveä. Yhteys on erityisen hankala ja kallis toteuttaa lukuisten estevaikutusten vuoksi. Mikäli tulevaisuudessa Ristikytöön rakentuu tiivis uusi asemanseltu, viheryhteys voidaan toteuttaa ainoastaan kapeana kaupunkirakenteeseen kuuluvana puistona. Viheryhteys tulisikin siirtää hieman etelämmäksi Tuusulan ja Keravan rajalle.

Toinen ehdotus viheryhteyden siirrolle on esitetty tässä lausunnossa jo aikaisemmin Focus-alueen osalta.

Kolmas ongelmallinen viheryhteys sijaitsee Jokelassa. Maakuntakaavassa viheryhteys on osoitettu hyvin Kartanonalueen kohdalta alittamaan junaradan Palojoen vartta myötäillen Jokelan itäpuolelle ja siitä aina pohjoisrajalle saakka. Sen sijaan viheryhteyden kaartuminen uudestaan junaradan ali kohti Kolsaa on kalliisti toteutettava. Luontevammin viheryhteys kulkisi Jokelan länsipuolella Palojoelta Pertun koulun takana oleville viheralueille ja sieltä

Temmon viheralueen läpi, jonka jälkeen se kaartuisi pohjoiseen Kolsan metsien suuntaan.

Tuusulassa osoitettuihin ulkoilureitteihin ei ole esitetty muutoksia ja merkintä on ohjeellinen. Ulkoilureitin tarkempi linjaaminen edellyttää aina maakuntakaavaa yksityiskohtaisempaa suunnittelua, Tuusulassa muun muassa Seitsemän veljeksien vaellusreitillä osalta.

Liitekartalla on osoitettu Pääkaupunkiseudun viherkehä symbolisesti. Tuusulassa viherkehä hipoo toisaalta Focuksen logistiikka-alueetta, mutta on piirretty ennen kaikkea kaavassa osoitetulle Ristikydön uudelle tiivistyväälle taajama-alueelle. Nämä tuskin ovat oikeat kohdat viherkehän osoittamiseen varsinkin, kun viherkehän tavoitteena on muun muassa hillitä taajamien yhteen kasvua ja levittäytymistä, turvata luonnon ja kulttuuriympäristön arvoja sekä virkistysmahdollisuuksia. Nämä tavoitteet eivät toteudu Ristikydön alueella, mikäli alueesta on tarkoitus tehdä tiivis uusi taajama. Vaikka merkintä onkin hyvin yleispiirteinen ja symbolinen, voisi sen linjata kulkevaksi toisaalta tarkemmin Focus-alueen pohjoispuolelta, Metsäntutkimuslaitoksen metsien korkeudelta ja pohjoisessa Järvenpään kaupungin pohjoispuolelta.

Kulttuuriympäristöt

Neljännessä vaihemaakuntakaavaluonnoksessa on osoitettu Tuusulan kolme valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009), jotka ovat Jokelan teollisuusalue, Marieforsin ruukki ja Kellokosken sairaala sekä Tuusulan Rantatien kulttuurimaisema. Kaavamääräystä on muutettu voimassa olevasta 2. vaihemaakuntakaavasta siten, että alueelle toimenpiteitä suunniteltaessa on kuultava museoviranomaista. Lisäystä pidetään hyvänä ja jo käytettynä toimintamallina.

Lisäksi kaavaan on osoitettu valtakunnallisesti arvokas Vantaajokilaakson maisema-alue, jonka häntä osuu pieneltä osin Tuusulaan. Alueelle ei kohdistu rakentamispainetta ja valmisteilla olevan päivitysinventoinnin mukaan Vantaajokilaakson valtakunnallisesti arvokas maisema-alue tulee pienenevän niin, ettei se jatkossa ulotu Tuusulan kunnan puolelle lainkaan.

Neljännessä vaihemaakuntakaavassa on osoitettu eri merkinnällä maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt, joita Tuusulassa ovat edellä mainittujen valtakunnallisten kohteiden lisäksi Klaavolan tila ja Hyrylän kasarmi-alue, Rusutjärven Siippoon ja Nahkelan kylien viljelymaisema, Tuusulanjokilaakson kulttuurimaisema sekä Tuusulan Rantatien kulttuurimaisema ja Tuusulanjärven ympäristö.

Voimassa olevaan 2. vaihemaakuntakaavaan verrattuna uutena maakunnallisesti merkittävänä kulttuuriympäristönä on osoitettu Rusutjärven Siippoon ja Nahkelan kylien viljelymaisema. Perusteluna ”Missä maat on mainioimmat”-raportissa, johon aluerajaukset perustuvat, on kerrottu alueen olevan edustava esimerkki Keski-Uudenmaan pitkästä viljelyhistoriasta. Tuusulassa on

käynnissä kunnan oma Kulttuurimaisema- ja Rakennuskanta -selvitys, jossa on myös tunnistettu tämän alueen arvo. Alueelle kohdistuu jonkin verran harakentamispainetta.

Tuusulanjärven maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö on osoitettu 2. vaihemaakuntakaavaa laajempaan järven länsirannalla. Voimassa olevassa maakuntakaavassa alue on rajattu Paijalantiehen, mutta nyt 4. vaihekaavaluonnoksessa aluetta on laajennettu käsittämään myös yhtenäinen peltoalue Paijalantien länsipuolella. Tuusulan kaavoitussuunnitelmassa on merkitty Paijalan Kylätien sekä Anttilan tilakeskuksen alueelle asemakaavahankkeet, joissa kulttuuriympäristön asettamat ominaispiirteet huomioidaan.

Kulttuuriympäristön vaalimistavoitteet voivat kaavaselostuksen mukaan vaikuttaa uusien tiehankkeiden toteuttamiseen. Ristiriita voi syntyä Hyrylän läntisen ohikulkutien ja Hyrylästä Nurmijärvelle osoitettujen vaihtoehtoisten poikittaisten logistiikan yhteyksien ja kulttuuriympäristön arvojen välillä.

Pääradan uudet asemaseudut, Ristikytö

Vaihemaakuntakaavassa on osoitettu uusia taajamatoimintojen aluevarauksia ainoastaan Ristikydön ja Palopuron uusille asemaseuduille sekä Malmin lentokenttäalueelle. Ristikytöön on merkitty voimassa olevassa 2. vaihemaakuntakaavassa raideliikenteeseen tukeutuva asemaseudun kehittämisalue. Nyt nähtävillä olevassa 4. vaihemaakuntakaavaluonnoksessa alue on osoitettu taajamatoimintojen alueeksi, jolla on tiivistettävän alueen kehittämisperiaatemerkinä. Periaatemerkinä kertoo, että alueen tulee tukeutua kestävään liikennejärjestelmään. Alueelle ei ole osoitettu keskustatoimintojen alueen kohdemerkintää.

Tuusulan kunta näkee Ristikydön kehittämisen haasteellisena. Helsingin seudun maankäytön suunnitelmaan (MASU) alue on merkitty, mutta vasta maakuntakaava on ainoa oikeusvaikutteinen maankäytön suunnitelma, jossa voidaan luoda edellytykset kunnan omalle yleis- ja asemakaavoitukselle. Alueen suunnittelu ja toteutus vaatii seudullista rahoitusta. Asemaa koskevien investointien lisäksi Ristikydön käyttöönotto edellyttää huomattavia investointeja infran rakentamiseen. Esimerkkeinä todettakoon ajoneuvoliikenteen yhteydet alueelta maantieverkkoon, ratakäytävien estevaikutuksen minimointi sekä melunsuojauksen järjestäminen.

Tuusulan yleiskaavatyössä 2040 tutkittiin yhtenä rakennemallivaihtoehtona uuden taajaman avaamista Ristikytöön. Tämä nähtiin haasteellisena yleiskaavan tavoitevuoteen mennessä, sillä malli olisi suunnannut kasvua pois nykyisestä kuntakeskuksesta ja samalla hajauttanut jo nykyisellään kolmen keskustan kuntaa. Tavoiteltavana kehityssuuntana nähtiinkin nykyisten keskustojen tiivistäminen ja hallittu laajentaminen, jolloin muun muassa palveluverkkoa voidaan kehittää tehokkaammin ja samalla parantaa joukkoliikenteen edellytyksiä. Tuusulan kunnanvaltuusto päättikin, että yleiskaavatyössä

edetään nykytaajamia Hyrylää, Jokelaa ja Kellokoskea kehittämällä. Ristiky-
tö pidettiin kuitenkin varauksena tulevaan, vuoden 2040 jälkeiseen aikaan.

Ristikydön taajaman toteuttaminen tuleekin sitoa lentoradan rakentamiseen,
jotta uusi asema toimisi sekä pääradan, oikoradan että lentoradan vaihtoase-
mana. Tällöin Ristikydön kehittäminen sijoittuisi maakuntakaavan tavoite-
vuoden loppupäähän. Koska asemanseutu tulisi tällöin toteuttaa varsin te-
hokkaasti, Tuusulan kunta kaipaa vaikutusten arvioinnissa lisäpohdintaa sii-
tä, kuinka alueen tehokas rakentaminen vaikuttaa seudun muuhun kasvuun.

Tuusulan kunta on kevään 2015 aikana käynnistämässä Ristikydön yleis-
suunnitelman laadintatyön ja tulee kutsumaan yhteistyön osallisiksi edustajat
ainakin Järvenpään ja Keravan kaupungeista, Uudenmaan liitosta, ELY-
keskuksesta, HSL:stä ja Liikennevirastosta. Tarkoituksena on kartoittaa alu-
een toteutuksen reunaehdot ja potentiaalia ennen osayleiskaavoituksen
käynnistämistä.

Rykmentinpuisto

Lisäksi Tuusulan kunta lausuu, että 4. vaihemaakuntakaavaan tulee merkitä
Rykmentinpuisto taajamatoimintojen alueeksi, kuten se on hyväksytyssä 2.
vaihemaakuntakaavassa, vaikka ympäristöministeriö jätti merkinnän vahvis-
tamatta. Osoitettaessa alue taajamatoiminnoille, ei synny ristiriitaa tiivistet-
tävän taajama- ja keskustatoimintojen alueen merkinnän ja puolustusvoimien
alueen merkinnän välillä. Taajamatoimintojen merkintä myötäilee myös kor-
keimman hallinto-oikeuden päätöstä Rykmentinpuiston osayleiskaavasta,
jossa valtaosa 2. vaihemaakuntakaavassa vahvistamatta jääneestä taajama-
toimintojen alueesta on asuin- ja työpaikka-alueena hyväksytty ja tullut lain-
voimaiseksi.

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun Ilmari Sjöblom Ari Nymanin
kannattamana esitti Tuusulan kunnan lausuntoon lisättäväksi kohtaan "Vaih-
toehtoinen logistiikan yhteys" viimeiseksi kappaleeksi seuraavaa:

”Kolmantena kehitettävänä väylänä nähdään etelä-pohjoissuuntainen Hyry-
län läntinen ohikulkutie kuitenkin niin, että luonnoksesta poiketen se liittyy
eteläpäästään kehä IV:n Focus-alueen länsilaidalla (liite X). Tien suunnitte-
lussa tulee huomioida olevat tielinjaukset tien eteläpäässä, sekä sen ympäris-
töön sopeuttaminen mm. hyödyntämällä sähkövoimalinjojen muodostamia
käytäviä sekä ottamalla huomioon luontoarvot ja maisemalliset ominaispiir-
teet. Liitteessä X on ruksilla merkitty ne linjausvaihtoehdot, joita ei pidetä
suotavina mm. kulttuuri- ja luontoarvojen säilyttämisen kannalta.”

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, puheenjohtaja esitti toimitettavaksi
asian ratkaisemiseksi nimenhuutoäänestyksen. Puheenjohtaja esitti, että ne,

jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät ”jaa” ja ne, jotka kannattavat Sjöblomin tekemää muutosesitystä, äänestävät ”ei”.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 7 jaa-ääntä (Friman, Heiskanen, Nieminen, Mäensivu, Kuusisto, Reinikainen ja Seppälä) ja 4 ei-ääntä (Heinänen, Nyman, Sjöblom ja Kervinen). Puheenjohtaja totesi, että kunnanhallitus oli hyväksynyt pohjaehdotuksen äänin 7–4.

Päätös Pohjaehdotus hyväksyttiin.

Henna Lindström ja Heikki Väänänen olivat asiantuntijoina kokouksessa.

Valt § 35/16.3.2015

Ehdotus Valtuusto päättää

– antaa Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta seuraavan lausunnon:

Tuusulan kunnan lausunto

Logistiikka-alueet

Tuusulan Focus-alue on 4. vaihemaakuntakaavassa osoitettu yhdeksi kolmesta laajasta uudesta logistiikka-alueesta. Alue suunnitellaan logistiikkakeskuksille ja niitä tukeville toiminnoille. Alueelle voi sijoittua teollisuus-toimintaa, joka hyötyy sijoittumisesta lähellä logistiikkakeskuksia. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa alueelle ei tule osoittaa asumista eikä muuta alueelle soveltumatonta toimintaa.

Maakuntakaavamääräyksen mukaan alueelle ei tule sijoittua yritystoimintaa, joka ei toiminnallisesti kytkeydy logistiikkakeskuksiin. Tällainen muotoilu, jossa kaikki yritystoiminta pyritään kytkemään suoraan alueelle sijoittuvaan logistiikkakeskukseen, on tulkinnaltaan ongelmallinen eikä sitä voi sellaiseenaan hyväksyä. Alueelle tulee voida sijoittua myös muuta toimintaa, joka hyötyy alueen muita paremmasta logistisesta sijainnista.

Tuusulan kunnanvaltuuston 1.9.2014 hyväksymässä Focuksen osayleiskaavassa alue on osoitettu T-2 merkinnällä teollisuus- ja varastoalueeksi, joka on tarkoitettu pääasiassa tuotanto- ja logistiikkatoiminnoille. Neljännen maakuntakaavaluonnoksen mukaan alueen käyttötarkoitus on logistiikka-alue, jonne voidaan sijoittaa logistiikkaa tukevia toimintoja. Neljännen vaihemaakuntakaavaluonnoksen kaavamääräys on osittain ristiriitainen vasta kunnassa laaditun Focuksen osayleiskaavan kanssa. Alueen toteuttamisen on suunniteltu käynnistyvän Tuusulanväylän puoleiselta reunalta ja etenevän vaiheittain länteen päin. Alueen kehittämisen alkuvaiheessa, tulee alue to-

dennäköisesti rakentumaan liikenneyhteyksiltään pelkästään katuverkon varaan, jolloin on ensiarvoisen tärkeää, että alueelle voidaan sijoittaa monipuolista yritystoimintaa.

Focuksen logistiikka-alueelle on merkitty jääväksi voimaan 2. vaihemaakuntakaavan mukainen viheryhteystarvemerkitä. Tämä merkitä tulisi siirtää kulkemaan logistiikka-alueen pohjoispuolella.

Vaihtoehtoinen logistiikan tieyhteys

Ominaisuusmerkinnällä osoitetaan Keski-Uudenmaan alueella sijaitsevat logistiikan kannalta vaihtoehtoiset poikittaiset tieyhteydet. Keski-Uudenmaan poikittaisyhteysselvitystä laaditaan yhteistyössä Uudenmaan ELY-keskuksen, Helsingin seudun liikenne kuntayhtymän (HSL) ja Uudenmaan liiton kanssa. Kaavaluonnoksessa on osoitettu viisi vaihtoehtoista tielinjausta alavaihtoehtoiseen. Selvitys valmistuu maakuntakaavaehdotukseen mennessä ja lopullisessa kaavassa tullaan esittämään useampi kuin yksi poikittainen yhteys. Samaan aikaan tämän työn kanssa Tuusulassa on käynnissä yleiskaavan 2040 liikenneverkkoselvitys. Tutkitut väylät ovat osittain samoja.

Tuusulan kunta pitää tärkeänä, että poikittaisten tieyhteyksien toteutusta varten laaditaan realistinen ja toteuttamiskelpoinen kehittämissuunnitelma, jolla varmistetaan elinkeinoelämän kuljetusten toimivuus sekä helpotetaan raskaan liikenteen aiheuttamia sujuvuus- ja turvallisuusongelmia taajamissa (ennen kaikkea Hyrylässä ja Jokelassa) sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Ensisijaisesti on etsittävä helppoiten toteutettavissa olevia ja kustannustehokkaimpia hankkeita, joiden avulla nykytilanteen ja lähitulevaisuuden ongelmat pystytään ratkaisemaan.

Focuksen logistiikka-alueita ja poikittaisia logistisia yhteyksiä palvelevan Kehä IV:n toteuttaminen on erittäin tärkeä osa valtakunnallisestikin merkittävän lentokentän lähialueen kehittämistä ja toteuttamisedellytysten turvaamista. Väylän toteuttaminen Focus-alueelta länteen Vt 3:lle asti on tärkeää jo ensivaiheessa, jolloin Focus-alueen sekä muiden Etelä-Tuusulan ja Sipoon-Keravan logistiikka-alueiden raskas liikenne pystyy kiertämään Hyrylän keskustan liikenneverkon. Tällä helpotetaan erityisesti raskaan liikenteen aiheuttamia sujuvuus- ja turvallisuusongelmia Hyrylän keskustan kohdalla ja Hyrylän liikenneverkkoa pystytään kehittämään paremmin paikalliset tarpeet huomioiden. Toisena ensisijaisesti kehitettävänä väylänä nähdään Järvenpää–Nurmijärvi -yhteys, jota pitkin Sipoon ja Keravan logistiikka-alueilta pohjoiseen suuntautuva liikenne voi myös ohjautua taajamien ohitse vähentäen taajamiin kohdistuvia haittoja. Käynnissä olevan selvitystyön tulisi lisäksi tuottaa perusteltu esitys uuden, pitkän aikavälin kuluessa tarvittavan yhteyden sijainnista, jotta ylimääräisistä väylävarauksista voidaan luopua, eivätkä ylimääräiset varaukset tarpeettomasti rajoita maankäyttöä.

Viherrakenne

Viherrakennetyössä on kokeiltu uusia paikkatietopohjaisia menetelmiä luonnonympäristöjen arvottamiseen ja ekosysteemipalveluiden määrittämiseen. Uudenmaan liitto on kehittänyt yhteistyössä Helsingin yliopiston kanssa paikkatietopohjaisen Zonation- menetelmän arvokkaimpien luontoarvojen tunnistamiseksi maakuntakaavoitusta varten. Selvitysten tulokset toimivat varsinaisen maakuntakaavan laadinnan tausta-aineistona. Raportti zonation-menetelmästä löytyy Uudenmaan liiton sivuilta raportti, mutta itse raportti ei ole nyt lausunnoilla.

Zonation menetelmällä on löydetty Tuusulasta kaksi kaavaan merkittävää luonnonaluetta. Merkinnällä on osoitettu sellaisia vähintään seudullisesti merkittäviä alueen erityisominaisuuksia, joiden säilyminen halutaan turvata ja joiden asettamat reunaehdot on otettava huomioon suunniteltaessa alueiden käyttöä. Kyseessä on ominaisuusmerkintä, johon ei sisälly MRL 33 § mukaista rakentamisrajoitusta. Vaihemaakuntakaavaluonnoksen selostuksessa kerrotaan, että kaavaehdotusvaiheessa tullaan esittämään kuvaukset luonnonalueiden perusteena olevista maakunnallisista arvoista. Luo-merkintää ei käytetä mm. taa-jamatoimintojen alueilla, vaan kyseinen suunnittelumääräys edellyttää luonnonarvojen huomioon ottamisen jo sinällään.

Tuusulan luo-kohteista toinen sijaitsee Nurmijärven rajalla Palojoen varrella. Kohde sijoittuu pääosin oikeusvaikutteisen Ruskela–Vanhakylä–Ritasjärvi - osayleiskaavan (voimantulo 2.11.2000) sl-alueelle, jolla on merkitty luonnonsoveluudellisesti erityisen arvokkaat Palojoen ranta-alueet sekä Korkeakallio. Tuusulan yleiskaava 2040 -työn yhteydessä kuntaan laaditaan viheraluestrategia, johon liittyen myös tämän kohteen tarkemmat rajaukset käydään maastotöissä kesällä 2015 kartoittamassa uudelleen.

Toinen luo-merkintä on osoitettu Tuusulan, Mäntsälän ja Hyvinkään rajalla sijaitsevalle Ullamäen drumliinille, joka on listattu Suomen ympäristökeskuksen teettämässä selvityksessä valtakunnallisesti arvokkaiden moreeni-muodostumien joukkoon. Kummallekaan alueelle ei Tuusulassa kohdistu rakentamispaineita, joten ne voidaan hyvin osoittaa luo-merkinnällä.

Pohjavesialueet kumotaan koko kaavassa ja esitetään uudet ajantasaiset rajaukset. Hyrylään kohdistuu pieniä rajauksien tarkistuksia. Uusia geologisia muodostumia ei ole Tuusulaan osoitettu. Myöskään kaavassa osoitettuja laajoja yhtenäisiä metsäalueita (MLY) ei sijaitse Tuusulassa.

Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan vahvistettujen maakuntakaavojen virkistysalueet ja -kohteet kumotaan. Pääosa kumoutuvista merkinnöistä kuitenkin korvautuvat Uudenmaan maakuntakaavassa käytetyllä virkistysaluemerkinnällä. Koska maakuntakaavan virkistysalueeksi osoitetulla alueella on voimassa rakentamista koskeva rajoitus (MRL 33§), tulisi rajausten kanssa oltava erityisen huolellinen maakuntakaavan mittakaava huomioiden. Tuusulassa Tuomalansuon viheralue on laajentunut 2. vaihemaakuntakaavasta. Laajen-

nus pohjoiseen, suolle on hyväksyttävissä, mutta Annivaaran mäki-alue tulisi rajata viheralueen ulkopuolelle ja sisällyttää taajamatoimintojen alueeseen vähintään kumotuksi esitetyn taajamatoimintojen alueen osalta. Annivaaran alue sisältyy Tuusulan kaavoitussuunnitelmaan 2015–2019. Alueelle on tar-koitus asemakaavoittaa pientaloja ja virkistysalueita.

Virkistysalueen laajennus on osoitettu kunnan viheraluestrategiatyön tulos-ten mukaisesti myös Tuusulan Ämmälänmäkeen. Kuitenkin, mikäli poikittai-sista logistiikan yhteyksistä toteutetaan Järvenpää–Nurmijärvi -yhteys, voi tien varsi olla otollista jonkinasteiselle teollisuustoiminnalle jatkeena Järven-pään Vähänummentien alueille. Viheralueen ja tielinjauksen väliin jäänee kuitenkin tilaa tällaiselle toiminnalle.

Viheryhteystarvemerkin määräys säilyy ennallaan, vaikka kaavatyön kuluessa on esitetty toiveita siitä, että leveämmät ekologiset käytävät ja ih-misten käyttämät kapeammat viheryhteydet olisi eroteltu toisistaan tässä vai-hekaavassa.

Voimassa olevassa maakuntakaavassa esitetyistä viheryhteyksistä ongelmal-lisena nähdään Ristikytöön osoitettu poikittainen viheryhteys. Viheryhteys kulkee keskellä aluetta Lahdentien, Lahden moottoritien, Oikoradan ja Pää-radan poikki kohti Tuomalansuota ja Tuusulanjärveä. Yhteys on erityisen hankala ja kallis toteuttaa lukuisten estevaikutusten vuoksi. Mikäli tulevai-suudessa Ristikytöön rakentuu tiivis uusi asemanseltu, viheryhteys voidaan toteuttaa ainoastaan kapeana kaupunkirakenteeseen kuuluvana puistona. Vi-heryhteys tulisikin siirtää hieman etelämmäksi Tuusulan ja Keravan rajalle.

Toinen ehdotus viheryhteyden siirrolle on esitetty tässä lausunnossa jo aikai-semmin Focus-alueen osalta.

Kolmas ongelmallinen viheryhteys sijaitsee Jokelassa. Maakuntakaavassa viheryhteys on osoitettu hyvin Kartanonalueen kohdalta alittamaan junara-dan Palojoen vartta myötäillen Jokelan itäpuolelle ja siitä aina pohjoisrajalle saakka. Sen sijaan viheryhteyden kaartuminen uudestaan junaradan ali kohti Kolsaa on kalliisti toteutettava. Luontevammin viheryhteys kulkisi Jokelan länsipuolella Palojoelta Pertun koulun takana oleville viheralueille ja sieltä Temmon viheralueen läpi, jonka jälkeen se kaartuisi pohjoiseen Kolsan met-sien suuntaan.

Tuusulassa osoitettuihin ulkoilureitteihin ei ole esitetty muutoksia ja merkin-tä on ohjeellinen. Ulkoilureitin tarkempi linjaaminen edellyttää aina maakun-takaavaa yksityiskohtaisempaa suunnittelua, Tuusulassa muun muassa Seit-semän veljeksien vaellusreitillä osalta.

Liitekartalla on osoitettu Pääkaupunkiseudun viherkehä symbolisesti. Tuusu-lassa viherkehä hipoo toisaalta Focusin logistiikka-alueetta, mutta on piir-retty ennen kaikkea kaavassa osoitetulle Ristikytöön uudelle tiivistyvälle taa-jama-alueelle. Nämä tuskin ovat oikeat kohdat viherkehän osoittamiseen var-

sinkin, kun viherkehän tavoitteena on muun muassa hillitä taajamien yhteen kasvua ja levittäytymistä, turvata luonnon ja kulttuuriympäristön arvoja sekä virkistysmahdollisuuksia. Nämä tavoitteet eivät toteudu Ristikydön alueella, mikäli alueesta on tarkoitus tehdä tiivis uusi taajama. Vaikka merkintä onkin hyvin yleispiirteinen ja symbolinen, voisi sen linjata kulkevaksi toisaalta tarkemmin Focus-alueen pohjoispuolelta, Metsäntutkimuslaitoksen metsien korkeudelta ja pohjoisessa Järvenpään kaupungin pohjoispuolelta.

Kulttuuriympäristöt

Neljännessä vaihemaakuntakaavaluonnoksessa on osoitettu Tuusulan kolme valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009), jotka ovat Jokelan teollisuusalue, Marieforsin ruukki ja Kellokosken sairaala sekä Tuusulan Rantatien kulttuurimaisema. Kaavamääräystä on muutettu voimassa olevasta 2. vaihemaakuntakaavasta siten, että alueelle toimenpiteitä suunniteltaessa on kuultava museoviranomaista. Lisäystä pidetään hyvänä ja jo käytettynä toimintamallina.

Lisäksi kaavaan on osoitettu valtakunnallisesti arvokas Vantaajokilaakson maisema-alue, jonka häntä osuu pieneltä osin Tuusulaan. Alueelle ei kohdistu rakentamispainetta ja valmisteilla olevan päivitysinventoinnin mukaan Vantaajokilaakson valtakunnallisesti arvokas maisema-alue tulee pienenevän niin, ettei se jatkossa ulotu Tuusulan kunnan puolelle lainkaan.

Neljännessä vaihemaakuntakaavassa on osoitettu eri merkinnällä maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt, joita Tuusulassa ovat edellä mainittujen valtakunnallisten kohteiden lisäksi Klaavolan tila ja Hyrylän kasarmi-alue, Rusutjärven Siippoon ja Nahkelan kylien viljelymaisema, Tuusulanjokilaakson kulttuurimaisema sekä Tuusulan Rantatien kulttuurimaisema ja Tuusulanjärven ympäristö.

Voimassa olevaan 2. vaihemaakuntakaavaan verrattuna uutena maakunnallisesti merkittävänä kulttuuriympäristönä on osoitettu Rusutjärven Siippoon ja Nahkelan kylien viljelymaisema. Perusteluna ”Missä maat on mainioimmat” -raportissa, johon aluerajaukset perustuvat, on kerrottu alueen olevan edustava esimerkki Keski-Uudenmaan pitkästä viljelyhistoriasta. Tuusulassa on käynnissä kunnan oma Kulttuurimaisema- ja Rakennuskanta -selvitys, jossa on myös tunnistettu tämän alueen arvo. Alueelle kohdistuu jonkin verran hajarakentamispainetta.

Tuusulanjärven maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö on osoitettu 2. vaihemaakuntakaavaa laajempaan järven länsirannalla. Voimassa olevassa maakuntakaavassa alue on rajattu Paijalantiehen, mutta nyt 4. vaihekaavaluonnoksessa aluetta on laajennettu käsittämään myös yhtenäinen peltoalue Paijalantien länsipuolella. Tuusulan kaavoitussuunnitelmassa on merkitty Paijalan Kylätien sekä Anttilan tilakeskuksen alueelle asemakaavahankkeet, joissa kulttuuriympäristön asettamat ominaispiirteet huomioidaan.

Kulttuuriympäristön vaalimistavoitteet voivat kaavaselostuksen mukaan vaikuttaa uusien tiehankkeiden toteuttamiseen. Ristiriita voi syntyä Hyrylän läntisen ohikulkutien ja Hyrylästä Nurmijärvelle osoitettujen vaihtoehtoisten poikittaisten logistiikan yhteyksien ja kulttuuriympäristön arvojen välillä.

Pääradan uudet asemanseudut, Ristikytö

Vaihemaakuntakaavassa on osoitettu uusia taajamatoimintojen aluevarauksia ainoastaan Ristikydön ja Palopuron uusille asemanseuduille sekä Malmin lentokenttäalueelle. Ristikytöön on merkitty voimassa olevassa 2. vaihemaakuntakaavassa raideliikenteeseen tukeutuva asemanseudun kehittämisalue. Nyt nähtävillä olevassa 4. vaihemaakuntakaavaluonnoksessa alue on osoitettu taajamatoimintojen alueeksi, jolla on tiivistettävän alueen kehittämisperiaatemerkinä. Periaatemerkinä kertoo, että alueen tulee tukeutua kestävään liikennejärjestelmään. Alueelle ei ole osoitettu keskustatoimintojen alueen kohdemerkintää.

Tuusulan kunta näkee Ristikydön kehittämisen haasteellisena. Helsingin seudun maankäytön suunnitelmaan (MASU) alue on merkitty, mutta vasta maakuntakaava on ainoa oikeusvaikutteinen maankäytön suunnitelma, jossa voidaan luoda edellytykset kunnan omalle yleis- ja asemakaavoitukselle. Alueen suunnittelu ja toteutus vaatii seudullista rahoitusta. Asemaa koskevien investointien lisäksi Ristikydön käyttöönotto edellyttää huomattavia investointeja infran rakentamiseen. Esimerkkeinä todettakoon ajoneuvoliikenteen yhteydet alueelta maantieverkkoon, ratakäytävien estevaikutuksen minimointi sekä melunsuojauksen järjestäminen.

Tuusulan yleiskaavatyössä 2040 tutkittiin yhtenä rakennemallivaihtoehtona uuden taajaman avaamista Ristikytöön. Tämä nähtiin haasteellisena yleiskaavan tavoitevuoteen mennessä, sillä malli olisi suunnannut kasvua pois nykyisestä kuntakeskuksesta ja samalla hajauttanut jo nykyisellään kolmen keskustan kuntaa. Tavoiteltavana kehityssuuntana nähtiinkin nykyisten keskustojen tiivistäminen ja hallittu laajentaminen, jolloin muun muassa palveluverkkoa voidaan kehittää tehokkaammin ja samalla parantaa joukkoliikenteen edellytyksiä. Tuusulan kunnanvaltuusto päättikin, että yleiskaavatyössä edetään nykytaajamia Hyrylää, Jokelaa ja Kellokoskea kehittämällä. Ristikytö pidettiin kuitenkin varauksena tulevaan, vuoden 2040 jälkeiseen aikaan.

Ristikydön taajaman toteuttaminen tuleekin sitoa lentoradan rakentamiseen, jotta uusi asema toimisi sekä pääradan, oikoradan että lentoradan vaihtoehtona. Tällöin Ristikydön kehittäminen sijoittuisi maakuntakaavan tavoitevuoden loppupäähän. Koska asemanseutu tulisi tällöin toteuttaa varsin tehokkaasti, Tuusulan kunta kaipaa vaikutusten arvioinnissa lisäpohdintaa siitä, kuinka alueen tehokas rakentaminen vaikuttaa seudun muuhun kasvuun.

Tuusulan kunta on kevään 2015 aikana käynnistämässä Ristikydön yleisuunnitelman laadintatyön ja tulee kutsumaan yhteistyön osallisiksi edustajat ainakin Järvenpään ja Keravan kaupungeista, Uudenmaan liitosta, ELY-

keskuksesta, HSL:stä ja Liikennevirastosta. Tarkoituksena on kartoittaa alueen toteutuksen reunaehdoja ja potentiaalia ennen osayleiskaavoituksen käynnistämistä.

Rykmentinpuisto

Lisäksi Tuusulan kunta lausuu, että 4. vaihemaakuntakaavaan tulee merkitä Rykmentinpuisto taajamatoimintojen alueeksi, kuten se on hyväksytyssä 2. vaihemaakuntakaavassa, vaikka ympäristöministeriö jätti merkinnän vahvistamatta. Osoitettaessa alue taajamatoiminnoille, ei synny ristiriitaa tiivistettävän taajama- ja keskustatoimintojen alueen merkinnän ja puolustusvoimien alueen merkinnän välillä. Taajamatoimintojen merkintä myötäilee myös korkeimman hallinto-oikeuden päätöstä Rykmentinpuiston osayleiskaavasta, jossa valtaosa 2. vaihemaakuntakaavassa vahvistamatta jääneestä taajamatoimintojen alueesta on asuin- ja työpaikka-alueena hyväksytty ja tullut lainvoimaiseksi.

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun Mika Mäki-Kuhna Antti Seppälän ja Petri Ahosen kannattamana esitti Tuusulan kunnan lausuntoon lisättäväksi kohtaan "Vaihtoehtoinen logistiikan yhteys" viimeiseksi kappaleeksi seuraavaa:

”Kolmantena kehitettävänä väylänä nähdään etelä-pohjoissuuntainen Hyrylän läntinen ohikulkutie kuitenkin niin, että luonnoksesta poiketen se liittyy eteläpäästään Kehä IV:n Focus-alueen länsilaidalla (liite X). Tien suunnittelussa tulee huomioida olevat tielinjaukset tien eteläpäässä, sekä sen ympäristöön sopeuttaminen mm. hyödyntämällä sähkövoimalinjojen muodostamia käytäviä sekä ottamalla huomioon luontoarvot ja maisemalliset ominaispiirteet. Liitteessä X on ruksilla merkitty ne linjauksvaihtoehdot, joita ei pidetä suotavina mm. kulttuuri- ja luontoarvojen säilyttämisen kannalta.”

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, puheenjohtaja esitti toimitettavaksi asian ratkaisemiseksi nimenhuutoäänestyksen. Puheenjohtaja esitti, että ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät ”jaa” ja ne, jotka kannattavat Mäki-Kuhnan tekemää muutosesitystä, äänestävät ”ei”.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 33 jaa-ääntä, 17 ei-ääntä ja 1 tyhjä. Puheenjohtaja totesi, että pohjaehdotus oli tullut valtuuston päätökseksi.

Äänestysluettelo liitteenä

Päätös Pohjaehdotus hyväksyttiin.

Kokous keskeytettiin tauon ajaksi klo 19.30–20.10.

Kari Leppiaho poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana, ja hänen tilalleen tuli Arto Nätkynmäki.

Kkl § 15/3.2.2016

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaava, ehdotus

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaava on edennyt ehdotusvaiheeseen. Maakuntahallitus merkitsi ehdotuksen tiedoksi kokouksessaan 16.11.2015 ja päätti lähettää sen lausunnoille. Lausunnot pyydetään toimittamaan Uudenmaan liittoon viimeistään 29.2.2016. Lausunnon maakuntakaavaehdotuksesta antaa valtuusto. Tiukan lausuntoajan vuoksi kunnan tulee lähettää liittoon ennakkotietona kunnanhallituksen käsittelemä lausunto, valtuusto voi antaa lopullisen lausuntonsa kokouksessaan 14.3.2016.

Vuoden 2016 alusta voimaan astuvaksi suunnitellut maankäyttö- ja rakennuslain muutokset ja maakuntakaavojen vahvistamismenettelyn poistuminen muuttavat 4. vaihemaakuntakaavan prosessia. Uuden lainsäädännön mukaisesti lausunnot kaavaan on pyydettävä ennen kuin maakuntahallitus hyväksyy kaavaehdotuksen. Lausuntojen perusteella kaavaehdotusta tarkistetaan kevään 2016 aikana, jolloin pidetään myös 4. vaihemaakuntakaavan viranomaisneuvottelu. Maakuntahallituksen hyväksymä kaavaehdotus asetetaan nähtäville myöhemmin vuonna 2016. Tällöin myös kunnilla on mahdollisuus jättää kaavasta vielä muistutus. Tavoitteena on, että maakuntavaltuusto hyväksyy 4. vaihemaakuntakaavan saman valtuustokauden aikana, eli kevääseen 2017 mennessä.

Lausuntoaineisto löytyy Uudenmaan liiton sivuilta
<http://www.uudenmaanliitto.fi/kaavaehdotus>.

KUUMA-johtokunta on antanut kokouksessaan 27.1.2016 KUUMA-seudun lausunnon 4. vaihemaakuntakaavaehdotuksesta. Lausunto löytyy sähköisenä liitteenä.

Tuusulan kannalta merkittävät muutokset kaavaluonnoksesta kaavaehdotukseen

Logistiikka-alueet

Neljännessä vaihemaakuntakaavassa on osoitettu kolme erillistä isoa logistiikan aluetta (Focus Tuusulassa, Bastukärr Sipoossa sekä Kullo Sipoossa ja Porvoossa). Näiden lisäksi logistiikkaa voi sijoittua taajamatoimintojen alueille sekä työpaikka-alueille. Logistiikka-alueiden ratkaisua on tarkennettu palautteen pohjalta muuttamalla alueiden rajauksia ja muuttamalla suunnittelumääräystä.

Logistiikka-alueen luonnosvaiheen suunnittelumääräyksen mukaan: Alue suunnitellaan logistiikkakeskuksille ja niitä tukeville toiminnoille. Yksityis-

kohtaisemmassa suunnittelussa alueelle ei tule osoittaa asumista eikä muuta alueelle soveltumatonta toimintaa. Alueelle tulee suunnitella laajoja yhtenäisiä alueita suurten logistiikkakeskusten toteuttamiselle. Uusi rakentaminen on sopeutettava ympäristöönsä tavalla, joka turvaa ympäristö- ja luontoarvot sekä ottaa huomioon alueen kulttuurihistorialliset ja maisemalliset ominaispiirteet. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota hulevesien hallintaan ja varauduttava sään ääri-ilmiöihin.

Tuusulan kunta lausui luonnoksesta, että alueelle tulee sallia myös muuta toimintaa, joka hyötyy alueen muita paremmasta logistisesta sijainnista.

Suunnittelumääräys on muutettu kaavaehdotukseen seuraavasti:

Alue suunnitellaan logistiikkakeskuksille ja logistiikkaintensiiviselle teollisuudelle sekä niitä tukeville toiminnoille. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa alueelle ei tule osoittaa asumista eikä muuta alueelle soveltumatonta toimintaa. Alueelle tulee suunnitella laajoja yhtenäisiä alueita suurten logistiikkakeskusten toteuttamiselle. Uusi rakentaminen on sopeutettava ympäristöönsä tavalla, joka turvaa ympäristö- ja luontoarvot sekä ottaa huomioon alueen kulttuurihistorialliset ja maisemalliset ominaispiirteet. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota hulevesien hallintaan ja varauduttava sään ääri-ilmiöihin. Alueen käyttöä suunniteltaessa on huolehdittava siitä, että rakentaminen tai muu käyttö ei yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa aiheuta aluevaraukseen rajoittuvalla tai alueen läheisyydessä sijaitsevalla Natura 2000-verkoston kuuluvalla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamalla alueella sellaisia haitallisia vaikutuksia veden laatuun, määrään, vesitasapainoon tai vesialueen pohjaolosuhteisiin eikä sellaisia melu- tai muita häiriöitä, jotka merkittävästi heikentävät alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon.

Kaavaselostuksen mukaan alueelle voidaan sijoittaa myös muuta teollisuus- ja yritystoimintaa, joka hyötyy sijoittumisesta lähellä logistiikkakeskuksia. Logistiikkaintensiivisenä teollisuutena nähdään muun muassa kokoonpanoteollisuus, jonka liiketoiminnalle on tärkeää sijoittua tavaravirtojen kannalta keskeisille sijainneille ja jotka hyötyvät merkittävästi sijoittumisesta logistiikkakeskusten lähelle. Alueelle ei voi sijoittua yritystoimintaa, joka ei toiminnallisesti kytkeydy logistiikkakeskuksiin. Logistiikka-alueille ei tule myöskään suunnitella vaikutuksiltaan seudullisia noutovarastoja tai vastaavaa toimintaa, joka perustuu kuluttaja-asiointiin, vaan logistiikka-alueiden liikenteellinen sijainti perustuu tavaraliikenteen tarpeisiin.

Vaihtoehtoinen logistiikan tieyhteys

Kaavaluonnoksessa osoitettiin useita vaihtoehtoja Keski-Uudenmaan poikittaisista liikenneyhteyksistä. Vaihtoehtoista on vuorovaikutuksen ja tehtyjen selvitysten perusteella valittu kolme yhteyttä esittäväksi ohjeellisina seututeiden linjauksina. Järvenpään pohjoispuolinen, Lahden väylältä Haaraojen liittymästä kantatielle 45 kulkeva yhteys pystyy vastaamaan kiireelliseen tar-

peeseen poikittaisyhteyksien kehittämisessä, ja se on muutettu ohjeelliseksi merkinnäksi joka antaa enemmän vapautta muokata linjausta tarkemmassa suunnittelussa. Kehä IV:n yhteys lentoaseman pohjoispuolella on linjattu länsipäästään siten, että se päättyy Hämeenlinnanväylällä aiempaa suunnitelmaa pohjoisemmaksi Klaukkalan ohikulkutien liittymään. Tämä muutos vastaa paremmin elinkeinoelämän tarpeisiin ja on toteutukseltaan ja vaikutuksiltaan parempi vaihtoehto. Kolmantena pitkän aikavälin varauksena osoitetaan Haarakujan liittymästä Hyvinkäälle kulkeva Itäinen radanvarsitie.

Viherrakenne

Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeinä alueina eli luonnonalueina osoitetaan lajiston, elinympäristöjen ja ekologisten yhteyksien kannalta vähintään maakunnallisesti merkittäviä, laaja-alaisia luonnonalueita. Alueet perustuvat kaavatyön pohjaksi laaditun Zonation-analyysin tuloksiin ja ovat sellaisia, jotka eivät sisälly toteutuneisiin luonnonsuojelunalueisiin eivätkä valtiolle luonnonsuojelutarkoituksiin hankittuihin alueisiin. Luonnonalueista on laadittu kohdealueiden luontoarvoja avaavat kohdekortit. Aineistojen jälkitarkastelun pohjalta joidenkin luonnonalueiden osoittamisesta on luovuttu kaavaehdotuksessa, lisäksi kaavamääräystä on tarkistettu. Aluerajauksina Tuusulan kohteet eivät ole muuttuneet.

Neljännän vaihemaakuntakaavan luonnoksesta saatuun palautteeseen perustuen sekä ajantasaisen maanomistustiedon pohjalta on lisäksi tehty tarkistuksia sekä kumottu luonnosvaiheessa esitettyjä uusia virkistysalueita. Lisäksi muutamaan viheryhteystarpeeseen on tehty korjauksia. Tuusulassa korjauksia on tehty rajaamalla Tuomalansuon viheralue uudelleen koillisosastaan suppeammaksi Ristikydön taajamaa ennakoiden sekä siirtämällä viheryhteystarve Ristikydössä Keravan rajalle. Ämmälänmäen viheraluetta on supistettu. Fokuksen logistiikka-alueella kulkee edelleen viheryhteystarve, vaikka kunta lausui luonnosvaiheessa, että yhteys tulee siirtää pohjoisemmaksi.

Valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden, valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen sekä maakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen merkintätapoja on selkiytetty. Lisäksi valtakunnallisille ja maakunnallisille kulttuuriympäristöille on laadittu suunnittelumääräykset jotka perustuvat MRL:n mukaiseen säännöspohjaan.

Uusiksi luonnonsuojelulain nojalla suojelluiksi tai suojeltaviksi tarkoitetuiksi alueiksi on osoitettu Harminkallio-Harminsuo-Matkoissuo, joka on esitetty suojeltavaksi myös Sulan osayleiskaavassa, sekä Lonkerinkorven metsä laajennetulla rajauksella.

Ristikytö

Ristikydön aluevarausmerkintä on muutettu taajamatoimintojen alueesta rai-deliikenteeseen tukeutuvaksi taajamatoimintojen alueeksi. Lisäksi asemanseudulle on osoitettu kestävään liikennejärjestelmään tukeutuvan tiivistettä-

vän alueen kehittämisperiaatemerkinä. Suunnittelumääräyksen mukaan maankäyttö on suunniteltava ja mitoitettava raideliikenteen toimintaedellytyksiä suosivaksi ja yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa alueen toteuttaminen tulee kytkeä uuden raideliikenneyhteyden ja aseman sitovaan toteuttamispäätökseen. Tällä tarkoitetaan joko valtion tai kunnan rahoituspäätöstä rakentamissuunnitelman laatimiseksi tai rakentamisen aloittamiseksi. Hankkeen nimeäminen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan ei ole vielä sitova rahoituspäätös.

Tuusulan lausunto 4. vaihemaakuntakaavan ehdotuksesta

Logistiikka-alueet

Tuusulan kunta katsoo, että edelleen on epäselvää, mitä toimintoja logistiikka-alueelle voi sijoittaa. Tuusulan kunnanvaltuusto on hyväksynyt alueelle Focusen osayleiskaavan 1.9.2014, mutta kaava ei ole vielä lainvoimainen. Tuusulan kunnan tavoitteena on sijoittaa alueelle logistiikkaa, mutta myös muuta yritystoimintaa, joka vastaa monipuolisemmin tulevaisuudessa ilmeviä yritystarpeita ja -verkostoja. Muun muassa Aviapoliksen alueen kehitys voi luoda tarpeita logistiikan ja siihen liittyvän yritystoiminnan lisäksi muunkin tyyppiselle toiminnalle, jonka välitöntä yhteyttä logistiikan toimialaan ei vielä voida edes ennakoida. Näihin toimintoihin voi kuulua muun muassa lähelle jo sijoittuvan Hetznerin datakeskuksen tapaisia toimijoita, jotka digitalisaation myötä palvelevat myös logistiikka-alan yrityksiä, mutta eivät itsessään ole perinteisessä mielessä logistiikan toimialaa tukevaa liiketoimintaa. Tästä syystä alueen varaaminen pääosin ja pelkästään logistiikan käyttöön voi toimia esteenä koko alueen kokonaisvaltaiselle kehittämiselle. Tuusulan kunta ehdottaakin Focus-alueelle omaa kaavamerkintää, joka sallii logistiikan lisäksi toimintaa, joka hyötyy sijainnistaan lähellä lentokenttää ja Aviapolista.

Focusen logistiikka-alueelle on merkitty edelleen jääväksi voimaan 2. vaihemaakuntakaavan mukainen viheryhteystarvemerkinä. Merkinä on ristiriitainen logistiikka-alueen toimintojen kanssa ja se tulisikin siirtää kulkemaan Focus-alueen pohjoispuolelle maakuntakaavan valkoiselle alueelle.

Logistiikan poikittaisyhteydet

Tuusulan kunta kannattaa 4. vaihemaakuntakaavassa osoitettua Keski-Uudenmaan logistiikan poikittaisyhteyksien ratkaisua.

Neljännessä vaihemaakuntakaavassa osoitetut kolme Keski-Uudenmaan poikittaista yhteyttä parantavat erityisesti logistiikan toimintaedellytyksiä ja siirtävät raskasta liikennettä pois taajamista ja niiden välittömästä läheisyydestä, erityisesti Tuusulassa Hyrylässä ja Jokelassa. Tuusulan kunta pitää tätä hyvänä suuntana, jotta taajamien liikennejärjestelyitä pystytään suunnittelemaan paremmin paikallisen liikenteen lähtökohdat ja tarpeet huomioiden.

Vaihemaakuntakaavassa esitettyjen uusien logistiikan yhteyksien suunnittelu- ja toteutusvalmiutta on edistettävä aktiivisesti ja niiden toteuttamiseen on sitouduttava seudullisella tasolla. Yhteydet palvelevat suurelta osin seudullista ja valtakunnallista liikennettä ja sen vuoksi niiden suunnittelu ja toteuttaminen tulee pitää mukana seudullisissa liikennejärjestelmäsuunnitelmissa ja suunnitteluun ja toteutukseen tulee saada myös valtion rahoitusta.

Focus-alue on osoitettu 4. vaihemaakuntakaavassa seudulliseksi logistiikan alueeksi. Alueen toteuttaminen suunnitellussa laajuudessaan edellyttää Kehä IV:n toteuttamista nopeammassa aikataulussa kuin tällä hetkellä HLJ-suunnitelmissa on ohjelmoitu. Kehä IV:n ensimmäinen vaihe välillä Tuusulanväylä-Myllykyläntie tulee toteuttaa jo Focus-alueen rakentumisen käynnistymisen yhteydessä. Kehä IV:n linjaaminen Hämeenlinnanväylällä pohjoisemmas Klaukkalan ohikulkutien liittymään parantaa Kehä IV:n asemaa seudullisena poikittaisena yhteytenä ja tarjoaa logistiikan tarpeita paremmin vastaavan yhteyden. Tämä linjaus palvelee myös muuta kuin raskasta liikennettä, mikä keventää liikennekuormitusta jo nykyisin ruuhkaisilla väylillä Hyrylän taajaman kohdilla ja mahdollistaa Hyrylän tie- ja katuverkon kehittämisen paikalliset tarpeet huomioiden. Kehä IV:n suunnittelua välillä Myllykyläntie-Hämeenlinnanväylä on jatkettava viipymättä, jotta yhteyden toteutusvalmius saadaan Focus-alueen edellyttämälle tasolle. Kehä IV:n jatkeen suunnittelun yhteydessä sen linjauksen osalta on tarpeen tarkastella myös nyt laaditusta esisuunnitelmasta poikkeavia linjauksia, joilla Tuusulan puolella oleva kiviaineisten ottoalue olisi paremmin kytkettävissä Kehä IV:ään.

Viherrakenne

Vaihemaakuntakaavan luonnoksessa osoitetun kahden luo-alueen rajaukset eivät ole muuttuneet. Kyseessä on ominaisuusmerkintä, johon ei sisälly MRL 33 § mukaista rakentamisrajoitusta. Kummallekaan alueelle ei Tuusulassa kohdistu rakentamispaineita, joten ne voidaan hyvin osoittaa luomerkinnällä.

Tuomalansuon uutta viheraluerajauksia pidetään onnistuneena. Rajaus antaa jatkossa enemmän väljyyttä Ristikydön taajaman kehittämiseksi. Myös Ämmälänmäen viheralueen pienentäminen on perusteltavissa, sillä kyse on ainoastaan paikallisesta virkistysalueesta. Tämän lisäksi Järvenpää – kantatie 45 -yhteyden varsi voi olla otollista jonkinasteiselle teollisuustoiminnalle jatkeena Järvenpään Vähänummentien alueille.

Tuusulan kunta toistaa 4. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta lausumansa Tuomalansuon viheralue- ja Annivaaran taajamatoimintojen aluerajauksesta: Annivaaran mäki-alue tulisi rajata viheralueen ulkopuolelle ja sisällyttää taajamatoimintojen alueeseen vähintään kumotuksi esitetyn taajamatoimintojen alueen osalta. Annivaaran alue sisältyy Tuusulan kaavoitus suunnitelmaan 2016–2020. Alueelle on tarkoitus asemakaavoittaa pientaloja ja virkistysalueita.

Neljänteen vaihemaakuntakaavaan on osoitettu Tuusulassa kaksi uutta luonnonsuojelualuetta (Harminkallio–Harminsuo–Matkoissuo ja Lonkerinkorven metsä). Näiden lisäksi Tuusulan kunnanvaltuuston 31.2.2014 hyväksymässä Ruotsinkylä-Myllykylä II osayleiskaavassa on osoitettu luonnonsuojelualueeksi tarkoitettu SL-alue Tuusulanjoen varteen. Vantaan rajalta Myllykyläntien varteen asti ulottuva alue on 15,54 hehtaaria ja se tulisikin osoittaa vaihemaakuntakaavassa luonnonsuojelualueeksi. Alueelta on löydetty muun muassa vuollejokisimpukkaa ja liito-oravia, lisäksi alue on linnustolisesti arvokas. Alue rajautuu vaihemaakuntakaavassa esitettyyn Focuksen logistiikka-alueeseen ja on pääosin yksityisessä omistuksessa.

Ristikydössä sijaitsevan poikittaisen viheryhteystarpeen siirtäminen etelään Keravan rajalle on sen mukaista, mitä kunta lausui vaihemaakuntakaavan luonnoksesta. Focus-alueella viheryhteystarpeen siirto tulisi vielä korjata kaavaehdotukseen.

Tuusulan kunta lausui luonnosvaiheessa myös Jokelassa sijaitsevasta viheryhteystarpeesta. Kunta toistaa lausumansa: Viheryhteys on osoitettu hyvin Kartanonalueen kohdalta alittamaan junaradan Palojoen vartta myötäillen Jokelan itäpuolelle ja siitä aina pohjoisrajalle saakka. Sen sijaan viheryhteyden kaartuminen uudestaan junaradan ali kohti Kolsaa on kalliisti toteutettava. Luontevammin viheryhteys kulkisi Jokelan länsipuolella Palojoelta Pertun koulun takana oleville viheralueille ja sieltä Temmon viheralueen läpi, jonka jälkeen se kaartuisi pohjoiseen Kolsan metsien suuntaan.

Tuusulassa valmistellaan viheraluestrategiaa koko kunnan yleiskaavan rinnalla ja se muodostaa yleiskaavaan erillisen liitteen. Viheraluestrategian tavoitteena on viheralueiden pitkän aikavälin kehittäminen: kunnassa halutaan turvata kaikkialla riittävä, monipuolinen ja laadullisesti hyvä viheralueverkosto.

Maakuntakaavassa on osoitettu toimitettu seitsemän veljeksien vaellusreitti. Kunnassa on selvitetty reitin uudelleen linjausta, sillä nykyinen linjaus jää etelässä kiviaineistonottoalueelle. Esitystä uudeksi ulkoilureittisuunnitelmakeksi ei ole tehty eikä hankkeen tarkempaa aikataulua ole vielä päätetty. Viheraluestrategiatyössä selvitetään, jatketaanko alustavista luonnoksista ulkoilureittisuunnitelman tekemiseen.

Tuusulanjärvi ympäristöineen muodostaa monipuolisen kulttuuri- ja luonnonarvojen kokonaisuuden. Tuusulan valtuusto päätti 7.12.2015 lisätä Tuusulanjärven kansallisen kaupunkipuistohankkeen kaavoitus suunnitelmaan 2016–2020. Tuusulan kunta ja Järvenpään kaupunki selvittelevätkin parhailaan kaupunkipuiston hakemista Tuusulanjärven alueelle.

Liitekartalla on esitetty pääkaupunkiseudun viherkehä. Viherkehäajatus on kiitettävä, mutta kaavaselvityksessä tulisi tarkentaa viherkehän tavoitteita ja ohjausvaikutusta. Tuusulassa viherkehä hipoo toisaalta Focuksen logistiikka-

aluetta, mutta on piirretty ennen kaikkea kaavassa osoitetulle Ristikydön uudelle tiivistyväälle taajama-alueelle. Nämä tuskin ovat oikeat kohdat viherkehän osoittamiseen varsinkin, kun viherkehän tavoitteena on muun muassa hillitä taajamien yhteen kasvua ja levittäytymistä, turvata luonnon ja kulttuuriympäristön arvoja sekä virkistysmahdollisuuksia. Nämä tavoitteet eivät toteudu Ristikydön alueella, mikäli alueesta on tarkoitus tehdä tiivis uusi taajama. Vaikka merkintä onkin hyvin yleispiirteinen ja symbolinen, voisi sen linjata kulkevaksi toisaalta tarkemmin Focus-alueen pohjoispuolelta, Metsäntutkimuslaitoksen metsien korkeudelta ja pohjoisessa Järvenpään kaupungin pohjoispuolelta.

Kulttuuriympäristöt

Näiden osalta ei lausuttavaa.

Pääradan uudet asemanseudut, Ristikytö

Vaatus Ristikydön aseman sitovasta toteuttamispäätöksestä on ongelmallinen. Luultavaa on, että asemaa ei alueelle saada ennen riittävää väestöpohjaa. Aukkaita puolestaan on vaikea houkuttaa alueelle ennen kuin liikenneyhteydet ovat kunnossa. Tuusulan kunta näkeekin, että Ristikydön tulevan aseman kaukaisimmille reunamille pitäisi päästä toteuttamaan esimerkiksi pientaloja tai radan varteen työpaikka-alueita, jotka eivät tuota kuitenkaan merkittäviä liikennemääriä, jo ennen aseman rakentamista.

Tuusulan kunnanvaltuusto päätti 13.5.2013 valita Tuusulan yleiskaava 2040 -rakennemalleista vaihtoehdon, jonka mukaan kaavatyötä vietin eteenpäin tukeutuen nykyisiin taajamiin huomioiden Ristikytö taajamien reservialueena. Kunnanhallitus hyväksyi 2.6.2014 nähtäville rakennemallin mukaisen yleiskaava 2040 -luonnoksen, jossa Ristikytö esitetään yleiskaavan tavoitevuoden 2040 jälkeen toteutettavana alueena. Ristikytö on Helsingin seudun maankäytön suunnitelmassa (MASU) ajoitettu vuosille 2025 – 2050 ja mikäli alue lähtee rakentumaan kauden alkuvaiheessa, tarvitaan hankkeeseen seudullista suunnittelua ja rahoitusta.

Rykmentinpuisto

Lisäksi Tuusulan kunta lausuu, että 4. vaihemaakuntakaavaan tulee merkitä Rykmentinpuisto taajamatoimintojen alueeksi, vaikka ympäristöministeriö jätti merkinnän vahvistamatta 2. vaihemaakuntakaavassa. Nyt alue on merkinnällä (EP), jolla osoitetaan puolustusvoimien pysyvässä käytössä olevat varuskunta-, harjoitus- ja vastaavat alueet, joilla liikkuminen saattaa olla turvallisuus- ym. syistä rajoitettua. Varuskunta on lakkautettu alueelta vuonna 2007. Lisäksi korkeimman hallinto-oikeuden käsittelemässä ja lainvoimaisessa Rykmentinpuiston osayleiskaavassa alue on osoitettu keskustatoimintoihin, asumiselle, palveluille, työpaikoille sekä viheralueeksi, joten Rykmentinpuiston osoittaminen taajamatoimintojen alueeksi on enemmän kuin perusteltua.

Lisäksi kunta olisi toivonut Uudenmaan liitolta vastineita luonnoksesta jätettyihin lausuntoihin.

Lisätietoja: kaavapäällikkö Asko Honkanen, 040 314 2012
elinkeinopäällikkö Marko Kauppinen, 040 314 3019
kaavasuunnittelija Henna Lindström, 040 314 3513
suunnitteluinsinööri Heikki Väänänen, 040 314 3522

LIITTEET

- Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavaehdotus, lausuntoaineisto, ote Tuusulan kaavakartasta
- Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavaehdotus, lausuntoaineisto, ote kumottavien merkintöjen kartasta
- Ote epävirallisesta maakuntakaavojen yhdistelmäkartasta

Lausuntoaineisto on kokonaisuudessaan nähtävillä Uudenmaan liiton sivuilla: <http://www.uudenmaanliitto.fi/kaavaehdotus>.

Ehdotus
Kp

Kuntakehityslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto päättää

- antaa Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan ehdotuksesta edellä esitetyn lausunnon.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin seuraavalla muutoksella:

Lausuntoehdotuksen kohtaan Viherrakenne, kahdeksanteen kappaleeseen lisättiin virke:

”Ruotsinkylä-Myllykylä II -osayleiskaavassa reitti on suurelta osin poistettu.”

Pöytäkirjaan merkittiin, että kunnanhallituksen puheenjohtaja Sanna Kervinen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 18.56.

Khall § 46/15.2.2016

Liitteet

- Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavaehdotus, lausuntoaineisto, ote Tuusulan kaavakartasta
- Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavaehdotus, lausuntoaineisto, ote kumottavien merkintöjen kartasta
- Ote epävirallisesta maakuntakaavojen yhdistelmäkartasta

Liite nro 46

Lausuntoaineisto on kokonaisuudessaan nähtävillä Uudenmaan liiton sivuilla: <http://www.uudenmaanliitto.fi/kaavaehdotus>.

Ehdotus
Kkj

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- antaa Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan ehdotuksesta seuraavan lausunnon:

Logistiikka-alueet

Tuusulan kunta katsoo, että edelleen on epäselvää, mitä toimintoja logistiikka-alueelle voi sijoittua. Tuusulan kunnanvaltuusto on hyväksynyt alueelle Focuksen osayleiskaavan 1.9.2014, mutta kaava ei ole vielä lainvoimainen. Tuusulan kunnan tavoitteena on sijoittaa alueelle logistiikkaa, mutta myös muuta yritystoimintaa, joka vastaa monipuolisemmin tulevaisuudessa ilmenviä yritystarpeita ja -verkostoja. Muun muassa Aviapoliksen alueen kehitys voi luoda tarpeita logistiikan ja siihen liittyvän yritystoiminnan lisäksi muunkin tyyppiselle toiminnalle, jonka välitöntä yhteyttä logistiikan toimialaan ei vielä voida edes ennakoida. Näihin toimintoihin voi kuulua muun muassa lähelle jo sijoittuvan Hetznerin datakeskuksen tapaisia toimijoita, jotka digitalisaation myötä palvelevat myös logistiikka-alan yrityksiä, mutta eivät itsessään ole perinteisessä mielessä logistiikan toimialaa tukevaa liiketoimintaa. Tästä syystä alueen varaaminen pääosin ja pelkästään logistiikan käyttöön voi toimia esteenä koko alueen kokonaisvaltaiselle kehittämiselle. Tuusulan kunta ehdottaakin Focus-alueelle omaa kaavamerkintää, joka sallii logistiikan lisäksi toimintaa, joka hyötyy sijainnistaan lähellä lentokenttää ja Aviapolista.

Focuksen logistiikka-alueelle on merkitty edelleen jääväksi voimaan 2. vaihemaakuntakaavan mukainen viheryhteystarvemerkinä. Merkinä on ristiriitainen logistiikka-alueen toimintojen kanssa ja se tulisikin siirtää kulkemaan Focus-alueen pohjoispuolelle maakuntakaavan valkoiselle alueelle.

Logistiikan poikittaisyhteydet

Tuusulan kunta kannattaa 4. vaihemaakuntakaavassa osoitettua Keski-Uudenmaan logistiikan poikittaisyhteyksien ratkaisua.

Neljännessä vaihemaakuntakaavassa osoitetut kolme Keski-Uudenmaan poikittaista yhteyttä parantavat erityisesti logistiikan toimintaedellytyksiä ja siirtävät raskasta liikennettä pois taajamista ja niiden välittömästä läheisyydestä, erityisesti Tuusulassa Hyrylässä ja Jokelassa. Tuusulan kunta pitää tätä hy-

vänä suuntana, jotta taajamien liikennejärjestelyitä pystytään suunnittelemaan paremmin paikallisen liikenteen lähtökohdat ja tarpeet huomioiden.

Vaihemaakuntakaavassa esitettyjen uusien logistiikan yhteyksien suunnittelu- ja toteutusvalmiutta on edistettävä aktiivisesti ja niiden toteuttamiseen on sitouduttava seudullisella tasolla. Yhteydet palvelevat suurelta osin seudullista ja valtakunnallista liikennettä ja sen vuoksi niiden suunnittelu ja toteuttaminen tulee pitää mukana seudullisissa liikennejärjestelmäsuunnitelmissa ja suunnitteluun ja toteutukseen tulee saada myös valtion rahoitusta.

Focus-alue on osoitettu 4. vaihemaakuntakaavassa seudulliseksi logistiikan alueeksi. Alueen toteutuminen suunnitellussa laajuudessaan edellyttää Kehä IV:n toteuttamista nopeammassa aikataulussa kuin tällä hetkellä HLJ-suunnitelmissa on ohjelmoitu. Kehä IV:n ensimmäinen vaihe välillä Tuusulanväylä-Myllykyläntie tulee toteuttaa jo Focus-alueen rakentamisen käynnistymisen yhteydessä. Kehä IV:n linjaaminen Hämeenlinnanväylällä pohjoisemmas Klaukkalan ohikulkutien liittymään parantaa Kehä IV:n asemaa seudullisena poikittaisena yhteytenä ja tarjoaa logistiikan tarpeita paremmin vastaavan yhteyden. Tämä linjaus palvelee myös muuta kuin raskasta liikennettä, mikä keventää liikennekuormitusta jo nykyisin ruuhkaisilla väylillä Hyrylän taajaman kohdilla ja mahdollistaa Hyrylän tie- ja katuverkon kehittämisen paikalliset tarpeet huomioiden. Kehä IV:n suunnittelua välillä Myllykyläntie-Hämeenlinnanväylä on jatkettava viipymättä, jotta yhteyden toteutusvalmius saadaan Focus-alueen edellyttämälle tasolle. Kehä IV:n jatkeen suunnittelun yhteydessä sen linjauksen osalta on tarpeen tarkastella myös nyt laaditusta esisuunnitelmasta poikkeavia linjauksia, joilla Tuusulan puolella oleva kiviaineisten ottoalue olisi paremmin kytkettävissä Kehä IV:ään.

Viherrakenne

Vaihemaakuntakaavan luonnoksessa osoitetun kahden luo-alueen rajaukset eivät ole muuttuneet. Kyseessä on ominaisuusmerkintä, johon ei sisälly MRL 33 § mukaista rakentamisrajoitusta. Kummallekaan alueelle ei Tuusulassa kohdistu rakentamispaineita, joten ne voidaan hyvin osoittaa luomerkinnällä.

Tuomalansuon uutta viheraluerajausta pidetään onnistuneena. Rajaus antaa jatkossa enemmän väljyyttä Ristikydön taajaman kehittämiseksi. Myös Ämmälänmäen viheralueen pienentäminen on perusteltavissa, sillä kyse on ainoastaan paikallisesta virkistysalueesta. Tämän lisäksi Järvenpää-kantatie 45 - yhteyden varsi voi olla otollista jonkinasteiselle teollisuustoiminnalle jatkuen Järvenpään Vähänummentien alueille.

Tuusulan kunta toistaa 4. vaihemaakuntakaavan luonnoksesta lausumansa Tuomalansuon viheralue- ja Annivaaran taajamatoimintojen aluerajauksesta: Annivaaran mäki-alue tulisi rajata viheralueen ulkopuolelle ja sisällyttää taajamatoimintojen alueeseen vähintään kumotuksi esitetyn taajamatoimintojen

alueen osalta. Annivaaran alue sisältyy Tuusulan kaavoitussuunnitelmaan 2016–2020. Alueelle on tarkoitus asemakaavoittaa pientaloja ja virkistysalueita.

Neljänteen vaihemaakuntakaavaan on osoitettu Tuusulassa kaksi uutta luonnonsuojelualuetta (Harminkallio–Harminsuo–Matkoissuo ja Lonkerinkorven metsä). Näiden lisäksi Tuusulan kunnanvaltuuston 31.2.2014 hyväksymässä Ruotsinkylä–Myllykylä II osayleiskaavassa on osoitettu luonnonsuojelualueeksi tarkoitettu SL-alue Tuusulanjoen varteen. Vantaan rajalta Myllykyläntien varteen asti ulottuva alue on 15,54 hehtaaria ja se tulisi osoittaa vaihemaakuntakaavassa luonnonsuojelualueeksi. Alueelta on löydetty muun muassa vuollejokisimpukkaa ja liito-oravia, lisäksi alue on linnustolisesti arvokas. Alue rajautuu vaihemaakuntakaavassa esitettyyn Focuksen logistiikka-alueeseen ja on pääosin yksityisessä omistuksessa.

Ristikydössä sijaitsevan poikittaisen viheryhteystarpeen siirtäminen etelään Keravan rajalle on sen mukaista, mitä kunta lausui vaihemaakuntakaavan luonnoksesta. Focus-alueella viheryhteystarpeen siirto tulisi vielä korjata kaavaehdotukseen.

Tuusulan kunta lausui luonnosvaiheessa myös Jokelassa sijaitsevasta viheryhteystarpeesta. Kunta toistaa lausumansa: Viheryhteys on osoitettu hyvin Kartanonalueen kohdalta alittamaan junaradan Palojoen vartta myötäillen Jokelan itäpuolelle ja siitä aina pohjoisrajalle saakka. Sen sijaan viheryhteyden kaartuminen uudestaan junaradan ali kohti Kolsaa on kalliisti toteutettava. Luontevammin viheryhteys kulkisi Jokelan länsipuolella Palojoelta Pertun koulun takana oleville viheralueille ja sieltä Temmon viheralueen läpi, jonka jälkeen se kaartuisi pohjoiseen Kolsan metsien suuntaan.

Tuusulassa valmistellaan viheraluestrategiaa koko kunnan yleiskaavan rinnalla ja se muodostaa yleiskaavaan erillisen liitteen. Viheraluestrategian tavoitteena on viheralueiden pitkän aikavälin kehittäminen: kunnassa halutaan turvata kaikkialla riittävä, monipuolinen ja laadullisesti hyvä viheralueverkosto.

Maakuntakaavassa on osoitettu toimitettu seitsemän veljeksien vaellusreitti. Kunnassa on selvitetty reitin uudelleen linjausta, sillä nykyinen linjaus jää etelässä kiviaineistenottoalueelle. Esitystä uudeksi ulkoilureittisuunnitelmaksi ei ole tehty eikä hankkeen tarkempaa aikataulua ole vielä päätetty. Viheraluestrategiatyössä selvitetään, jatketaanko alustavista luonnoksista ulkoilureittisuunnitelman tekemiseen. Ruotsinkylä–Myllykylä II -osayleiskaavassa reitti on suurelta osin poistettu.

Tuusulanjärvi ympäristöineen muodostaa monipuolisen kulttuuri- ja luonnonarvojen kokonaisuuden. Tuusulan valtuusto päätti 7.12.2015 lisätä Tuusulanjärven kansallisen kaupunkipuistohankkeen kaavoitussuunnitelmaan 2016–2020. Tuusulan kunta ja Järvenpään kaupunki selvittelevätkin parhailaan kaupunkipuiston hakemista Tuusulanjärven alueelle.

Liitekartalla on esitetty pääkaupunkiseudun viherkehä. Viherkehääjatus on kiitettävä, mutta kaavaselostuksessa tulisi tarkentaa viherkehän tavoitteita ja ohjausvaikutusta. Tuusulassa viherkehä hipoo toisaalta Focuksen logistiikka-alueita, mutta on piirretty ennen kaikkea kaavassa osoitetulle Ristikydön uudelle tiivistyväälle taajama-alueelle. Nämä tuskin ovat oikeat kohdat viherkehän osoittamiseen varsinkin, kun viherkehän tavoitteena on muun muassa hillitä taajamien yhteen kasvua ja levittäytymistä, turvata luonnon ja kulttuuriympäristön arvoja sekä virkistysmahdollisuuksia. Nämä tavoitteet eivät toteudu Ristikydön alueella, mikäli alueesta on tarkoitus tehdä tiivis uusi taajama. Vaikka merkintä onkin hyvin yleispiirteinen ja symbolinen, voisi sen linjata kulkevaksi toisaalta tarkemmin Focus-alueen pohjoispuolelta, Metsäntutkimuslaitoksen metsien korkeudelta ja pohjoisessa Järvenpään kaupungin pohjoispuolelta.

Kulttuuriympäristöt

Näiden osalta ei lausuttavaa.

Pääradan uudet asemanseudut, Ristikytö

Vaatus Ristikydön aseman sitovasta toteuttamispäätöksestä on ongelmallinen. Luultavaa on, että asemaa ei alueelle saada ennen riittävää väestöpohjaa. Asukkaita puolestaan on vaikea houkutella alueelle ennen kuin liikenneyhteydet ovat kunnossa. Tuusulan kunta näkeekin, että Ristikydön tulevan aseman kaukaisimmille reunamille pitäisi päästä toteuttamaan esimerkiksi pientaloja tai radan varteen työpaikka-alueita, jotka eivät tuota kuitenkaan merkittäviä liikennemääriä, jo ennen aseman rakentamista.

Tuusulan kunnanvaltuusto päätti 13.5.2013 valita Tuusulan yleiskaava 2040 -rakennemalleista vaihtoehdon, jonka mukaan kaavatyötä vietiin eteenpäin tukeutuen nykyisiin taajamiin huomioiden Ristikytö taajamien reservialueena. Kunnanhallitus hyväksyi 2.6.2014 nähtäville rakennemallin mukaisen yleiskaava 2040 -luonnoksen, jossa Ristikytö esitetään yleiskaavan tavoitevuoden 2040 jälkeen toteutettavana alueena. Ristikytö on Helsingin seudun maankäytön suunnitelmassa (MASU) ajoitettu vuosille 2025–2050 ja mikäli alue lähtee rakentumaan kauden alkuvaiheessa, tarvitaan hankkeeseen seudullista suunnittelua ja rahoitusta.

Rykmentinpuisto

Lisäksi Tuusulan kunta lausuu, että 4. vaihemaakuntakaavaan tulee merkitä Rykmentinpuisto taajamatoimintojen alueeksi, vaikka ympäristöministeriö jätti merkinnän vahvistamatta 2. vaihemaakuntakaavassa. Nyt alue on merkinnällä (EP), jolla osoitetaan puolustusvoimien pysyvässä käytössä olevat varuskunta-, harjoitus- ja vastaavat alueet, joilla liikkuminen saattaa olla turvallisuus- ym. syistä rajoitettua. Varuskunta on lakkautettu alueelta vuonna 2007. Lisäksi korkeimman hallinto-oikeuden käsittelemässä ja lainvoimai-

nessa Rykmentinpuiston osayleiskaavassa alue on osoitettu keskustatoiminoille, asumiselle, palveluille, työpaikoille sekä viheralueeksi, joten Rykmentinpuiston osoittaminen taajamatointojen alueeksi on enemmän kuin perusteltua.

Lisäksi kunta olisi toivonut Uudenmaan liitolta vastineita luonnoksesta jätettyihin lausuntoihin.

Puheenjohtajan avattua asiassa keskustelun Eeva-Liisa Nieminen esitti, että kohdan *pääradan uudet asemanseudut, Ristikytö 2.* kappaleeksi lisätään seuraavaa: ”Nauhakaupungin ajatus tulisi näkyä suunnittelukartassa.” Esitys raukesi kannattamattomana.

Päätös Kunnanhallitus päätti hyväksyä kuntakehitysjohtajan ehdotuksen.

Henna Lindström selosti asiaa kokouksessa.

47 § VALTUUSTOALOITTEET, 31.12.2015 KESKEN OLLEET

Khall § 47/15.2.2016

Valtuuston työjärjestyksen 5 §:n mukaan kunnanhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja kunnanhallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita valtuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Valtuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun.

Em. säännöksen mukaan kunnanhallituksen on valmisteltava aloitteet talousarviomäärärahoihin liittyviä aloitteita lukuun ottamatta valtuuston käsiteltäväksi puolen vuoden kuluessa niiden jättämisestä. Aloitteet, jotka merkitsevät uuden määrärahan ottamista talousarvioon tai määrärahan korottamista, on valmisteltava seuraavan vuoden talousarvion yhteydessä.

Valtuustolle jätettiin 25 valtuustoaloitetta vuonna v. 2015, ja valtuusto totesi 28 aloitteen tulleen käsitellyksi. Vastaavat luvut v. 2014 olivat 29 ja 25.

Lisätiedot: Tuula Hyttinen, p. 040 314 3011

Liite nro 47

Ehdotus

Kj

Kunnanhallitus päättää ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

– merkitä tiedoksi 31.12.2015 kesken olleet valtuutettujen tekemät aloitteet.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Dno KESH:836 /2015

48 § YMPÄRISTÖTAIDETEOS JOKELAN MELUAITAAN, ALOITE

Valtuusto § 114 31.08.2015

Valt § 114/31.8.2015

Sari Heiskanen esitti seuraavan Tuusulan Puolesta ry:n valtuustoryhmän aloitteen:

”Ehdotamme, että Jokelan valmistuvaan meluaitaan tilataan ympäristötaideteos, joka liittyy Jokelaan ja alueen identiteettiin.

Olemme kuulleet, että meluesteen rakennusmateriaali tulee olemaan ruostuttua metallikasettia, yläosaan UV-suojattua pleksiä. Radan puolelle seinään kiinnitetään teräsverkkoa. Asutuksen puolelle seinään kiinnitetään puusta vaakarimaa. Massiivisuutta häivennetään puu- ja köynnösistutuksilla puiston rakentamisen yhteydessä.

Kaiken kaikkiaan näistä materiaaleista koostuva meluaita sopinee alueen maisemaan, radan varteen vankilan jatkoksi. Nyt kyse on myös kuitenkin Tuusulan ulkoisen profiilin nostamisesta, siitä miltä kuntamme näyttää ulospäin vieraspaikkakuntalaisen silmissä. Meluidan ohitse matkustaa paljon ihmisiä niin autolla kuin junalla. Siksi ehdotamme ympäristötaideteoksen tekemistä meluaitaan niiltä osin mitä aidasta voidaan hyödyntää. Toivomme, että aloitetta ei ymmärrä pelkästään maalaustaiteen näkökulmasta koska ympäristötaide on paljon enemmän. Ympäristötaidetta voi olla esimerkiksi valoinstallaatio tai erilaisista materiaaleista rakennettu teos, joka tukeutuu jo olemassa olevaan kiinteään rakennelmaan. Taideteos voi olla myös toteutettu ns. viherseinänä hyödyntäen esim. kukkia, floristin näkemys.

Ympäristötaideteos hälventäisi aidan nyt tuomaa mielikuvaa vankilan alueen laajenemisesta. Avoimessa keskustelussa on rakenteilla olevasta aidasta mainittu esimerkiksi näin: "Sehän nyt suoraan viittaa viereiseen vankilaan, näyttää keskitysleirin aidalta, sitäkö sinne pellolle rakennetaan, ei ihme etteivät mene tontit kaupaksi, tuli mieleen viimeksi eilen kotikylään palatessa."

Keskustelussa on esiin noussut myös seuraava seikka: "Meluaitojen perusongelma on, että vievät meiltä aidon maiseman, luonnolliset näkymät, vierraannuttavat. Mutta kun niitä nyt ilmeisesti "tarvitaan" kaikkialle (radanvarteen rakennetaan kokoajan ilman mitään aitoja erilaisia asuintaloja, huomattavasti lähemmäs rataa) niin luonnonläheisyys olisi hyvä Jokelassa näkyä, varsinkin kun puutarhakaupunkia pykätään. Ei Tuusulan valtvoja Rantatietä järvineen, ei nuotteja ja sen sellaista, ei mainoksia, vaan jotain kuvaamaan tätä kotoisaa taajamaa, jossa eri-ikäisten ihmisten on hyvä asua ja elää."

Radan puoleisen teräsverkon tarkoituksena on todennäköisimmin estää meluidan käyttö graffiti-seinä, mutta nyt kannattaisi keskittää työstäminen niin päin, että 2 miljoonaa euroa maksava meluaita itsessään antaa mahdolli-

suuden taiteelle. Jokelaan on tulossa oma seinä graffiteille ja siihen tarkoitukseen emme meluidan taideteosta esitä.

Ohessa kuvat taiteilijan näkemyksestä meluidasta.

Päätös Aloite päätettiin lähettää kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Khall § 48/15.2.2016

Vastaus aloitteeseen

Tuusulan Puolesta ry / Sari Heiskanen on 31.8.2015 tehnyt valtuustoaloitteen ympäristötaideteoksesta Jokelan Peltokaaren alueen meluaitaan, joka suojaa uutta asuinalueita rautatien melulta.

Aloitteessa on monta hyvää näkökohtaa. Taajamien sisääntuloväylät ja niistä aukeavat näkymät ovat alueita, jotka muokkaavat mielikuvia alueesta, sen identiteetistä ja viihtyisyydestä. Hyvä ja hoidettu viher- ja rakennettu ympäristö on ensiarvoisen tärkeä, mutta taideteosten avulla voidaan nostaa ja parantaa syntyvää positiivista vaikutelmaa.

Taideteokset ovat parhaimmillaan hyvin vaikuttavia elementtejä. Myös niiden hankinta- ja hoitokustannukset ovat yleensä melko huomattavia. Siksi niiden laatuun ja sijoitteluun pitää tehdä kiinnittää erityistä huomiota. Jokelan taajamassa ei julkista taidetta juuri ole, joten siellä taideteokselle on iso tilaus. Useissa muissakin viimeaikaisissa aloitteissa ja yleisessä keskustelussa on muun muassa osana vetovoimakeskustelua esitetty tarve parantaa yleisten alueiden ilmettä ja viihtyisyyttä kunnan kaikissa taajamissa ja kaikilla merkittävillä sisääntuloväylillä.

Asiasta olisi syytä valmistella KETEK:n toimesta osana kunnan brändityötä yleissuunnitelma. Sen laatimisessa voisi mahdollisesti hyödyntää esimerkiksi maisema-arkkitehtuurin tai ympäristötaiteen opiskelijoita. Suunnitelmaa voitaisiin sitten toteuttaa myös osissa. Suunnitelmassa tulisi huomioida julkinen taiteen suomat mahdollisuudet, viherympäristö ja liikenneväylien rakennelmat (esim. linja-autokatokset) ja niiden kunto. Samalla olisi hyvä keskitetysti miettiä myös erilaisten opasteiden ja info- ja tervetuloaulujen sijoitusta ja sisältöä kaikissa kuntakeskuksissa.

Lisätiedot: va. museonjohtaja Jaana Koskenranta, p. 040 314 3460

Ehdotus
Kj

Kunnanhallitus päättää

– hyväksyä edellä olevan vastauksen aloitteeseen

– ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

– katsoa valtuutettu Sari Heiskasen 31.8.2015 § 114 esittämän
Tuusulan Puolesta valtuustoryhmän aloitteen tulleen käsitel-
lyksi.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

49 § VIRANHALTIJAPÄÄTÖKSET

Khall § 49/15.2.2016

Ehdotus

Kj

Kunnanhallitus päättää, ettei alla mainittuja viranhaltijapäätöksiä oteta kuntalain 51 §:n nojalla kunnanhallituksen käsiteltäväksi:

KUNNANJOHTAJA

- 5.2.2016 nro 2 ja 3, 9.2.2016 nro 5: Henkilöstöpäätöksiä
- 8.2.2016 nro 4: Omakotimarkkinointiin tarvittavien iPad-laitteiden hankinta
- 12.2.2016 nro 6: Tuusulan kunnan ruokapalveluyksikkö liittyy KuntaPro Oy:n olemassa olevaan elintarvikehankintasopimukseen
- 12.2.2016 nro 7: Maisteriopintoja Aalto-yliopiston Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulussa suorittava ***** laatii opinnäytetyön Tuusulan kunnalle

KUNNANSIHTTEERI

- 10.2.2016 nro 2: AV-laitteet ja niihin liittyvät palvelut

TALOUSJOHTAJA

- 4.2.2016 nro 10 ja 11.2.2016 nro 11: Kassalainan nostaminen

HENKILÖSTÖJOHTAJA

- 11.2.2016 nrot 1–3: Henkilöstöpäätöksiä

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

50 § TOIMIELINTEN PÖYTÄKIRJOJA

Khall § 50/15.2.2016

Ehdotus

Kj

Kunnanhallitus päättää, ettei alla mainituissa toimielinten pöytäkirjoissa käsiteltyjä asioita oteta kuntalain 51 §:n nojalla kunnanhallituksen käsiteltäväksi

- kuntakehityslautakunta 3.2.2016
- tekninen lautakunta 26.1.2016
- vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta 2.2.2016
- Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 9.2.2016
(otto-oikeuden osalta hallintosäännön 16 §:n 3 momentin mukainen rajoitus)

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

51 § ILMOITUSASIAT

Khall § 51/15.2.2016 Kunnanhallituksen tietoon saatetaan seuraavat ilmoitusluontoiset asiat:

- 1 KUNNALLINEN TYÖMARKKINALAITOS
[Yleiskirjeet](#)
4.2.2016 nro 1: Kuntatyönantajapäivät 26.–27.5.2016 Jyväskylässä
- 2 VANTAAN KAUPUNKI, YMPÄRISTÖKESKUS
3.2.2016: Tiedoksianto Lemminkäinen Infra Oy:n ympäristölupahakemuksen vireilläolosta
- 3 PORNAISTEN VALTUUSTO
8.2.2016: Lausunto hallituksen esityksestä linjauksiksi itsehallintoaluejaon perusteiksi ja Keski-Uudenmaan sotehankkeen jatkovalmisteluun sitoutumisesta
- 4 PÖYTÄKIRJOJA
HUS hallitus 25.1.2016
Uudenmaan liitto, maakuntahallitus 1.2.2016
- 5 FINAVIA
10.2.2016: Helsinki-Vantaan lentoaseman lentokonemeluselvitys 2014
- 6 UUDENMAAN ELY-KESKUS
Rakentamista koskeva poikkeamispäätös
4.2.2016: Pekka Kontto Oy, Lahela
Vuokra-alue tilasta Raviradanpuisto 858-401-9-2, jalkapallohalli ja pukukoppi + sos.tila
Lausunto kaavoituspäällikkö
Poikkeaminen myönnetty ehdoin.
4.2.2016: Kenmore Lindland 5 Oy, Helsinki
7. kaupunginosa (Sula), kortteli 5509, tontti 1, olemassa olevan rakennuksen laajentaminen liikerakennuksena siten, että hankkeen yhteydessä osa suojeltavaksi määrätystä rakennuksesta puretaan laajennuksen tieltä.
Lausunto kaavoituspäällikkö ja Keski-Uudenmaa maakuntamuseo
Poikkeaminen myönnetty.

7 KUNTAKEHITYSJOHTAJA

4.2.2016 nro 5: Tulosaluepäälliköiden sijaisten määrääminen kuntakehityksen ja tekniikan toimialalla

8 KOKOUSKUTSUJA

Uudenmaan liitto, maakuntahallitus 15.2.2016

Päätös Kunnanhallitus merkitsi ilmoitusasiat tietoonsa saatetuksi.

52 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Khall § 52/15.2.2016 Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.10. Pöytäkirjaan liitetään oikaisuvaatimusohje ja valitusosoitus.

KESKUSTELUASIAT

- Apottiin liittymisen etenemisvaihtoehdot, loppuraportti
 - Matias Korin, Deloitte Oy
 - Päivi Klami, Jarmo Anttila ja Markku Vehmas

- Ari Nyman
 - kunnanjohtajan päätös 12.2.2016 § 6, elintarvikesopimus vuodelle 2016, KuntaPron elintarvikesopimus nähtäväksi

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

MUUTOKSENHAKUKIELLOT / Kieltojen perusteet

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 91 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa: Pykälät 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52
Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 89 §:n momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla: Pykälät: -
Hallintolainkäyttölain 5 §/muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla: Pykälät ja valituskieltojen perusteet

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomainen

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on TUUSULAN KUNNANHALLITUS, PL 60, 04301 TUUSULA tai sähköposti kirjaamo@tuusula.fi Pykälät -

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erikseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Oikaisuvaatimuksen sisältö ja toimittaminen

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen ja se on tekijän allekirjoitettava. Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuviranomaiselle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä.

Pöytäkirjan nähtäväksi asettamispäivämäärä

23.2.2016

Tiedoksianto asianosaiselle

asianosaisen nimi

Lähetetty tiedoksi kirjeellä (kuntalaki 95 §)
Annettu postin kuljetettavaksi

xx.xx. 2016

Luovutettu asianosaiselle

xx.xx. 2016

Vastaanottajan kuittaus

VALITUSOSOITUS

Valitusoikeus ja valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (=asianosainen) sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianomainen sekä kunnan jäsen. (Jos päätökseen voidaan hakea muutosta kunnallisvalituksin, ei kuntalain mukaista oikaisuvaatimusta voida tehdä.) Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Hallintovalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Valitusviranomainen ja valitusaika

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella

Valitusviranomainen, osoite ja postiosoite HELSINGIN HALLINTO-OIKEUS, Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki tai sähköposti: helsinki.hao(at)oikeus.fi

Pykälät -

MARKKINAOIKEUS, PL 118, (Erottajankatu 1-3), 00131 Helsinki tai sähköposti: markkinaoikeus(at)om.fi

Pykälät -	katso erillinen muutoksenhakuosoitus
-----------	--------------------------------------

Valitusaika hallinto-oikeuteen on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erikseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituskirja

Valituskirjassa on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet

Valituskirja on valittajan itsensä tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite sekä liitettävä mukaan valittajan antama valtakirja.

Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.

Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Tuomioistuinmaksulain (11.12.2015 /1455) mukaisesti hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 250 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Pöytäkirjan nähtäväksi asettamispäivämäärä

23.2.2016

Tiedoksianto asianosaiselle

Lähetetty tiedoksi kirjeellä (kuntalaki 95 §) asianosaisen nimi

Annettu postin kuljetettavaksi xx.xx. 2016

Luovutettu asianosaiselle xx.xx. 2016

Vastaanottajan kuittaus
